

A magyar-zsidó jisiv ünnepi eseménye

Beszámoló a Nordau-díjak kiosztásáról

Arra kért bennünket a Magyar Zsidó Világszövetség, hogy díjazzuk az idén dr. Görög Frigyes, a szövetség alapítóját és Abraham L. Randolph történelemkutatót. Sajnos a Nordau-díjazást alapvetően úgy intéztek, hogy a díjakat nem adhatók ki.

AZ IDEI NORDAU-DIJASOK

Balról jobbra álló sorban: Salamon Mihály, Farkas György vendéglődő, Gréda József, Salamon Edvin, Mikos Tibor, a HOH főtitkára. Ülnek: Dr. Löwinger Sámuel professzor, Gács Teri, Kaczér Ilés elnök, Barzilay István titkár, Wilhelm Lujza

— Arra kért bennünket a Magyar Zsidó Világszövetség, hogy díjazzuk az idén dr. Görög Frigyes, a szövetség alapítóját és Abraham L. Randolph történelemkutatót. Sajnos a Nordau-díjazást alapvetően úgy intéztek, hogy a díjakat nem adhatók ki.

A díjakat — egyenként 300 forint és a szép oklevelet Barzilay István nyújtotta át a díjazottaknak. Farkas György Nordau-díjas fróni írtette Gréda Józsefnek, az új Nordau-díjas írói érdemeiért. Gréda Józsefnek nagy érdeme, hogy a ma élő heber költők műveit ismerteti meg a világ minden sarkán élő magyar zsidókkal.

— Arra kért bennünket a Magyar Zsidó Világszövetség, hogy díjazzuk az idén dr. Görög Frigyes, a szövetség alapítóját és Abraham L. Randolph történelemkutatót. Sajnos a Nordau-díjazást alapvetően úgy intéztek, hogy a díjakat nem adhatók ki.

— Arra kért bennünket a Magyar Zsidó Világszövetség, hogy díjazzuk az idén dr. Görög Frigyes, a szövetség alapítóját és Abraham L. Randolph történelemkutatót. Sajnos a Nordau-díjazást alapvetően úgy intéztek, hogy a díjakat nem adhatók ki.

— Arra kért bennünket a Magyar Zsidó Világszövetség, hogy díjazzuk az idén dr. Görög Frigyes, a szövetség alapítóját és Abraham L. Randolph történelemkutatót. Sajnos a Nordau-díjazást alapvetően úgy intéztek, hogy a díjakat nem adhatók ki.

Egymás között...

MAGYAR ZSIDÓ KIRIBÉ

Vasárnap, ünnepélyes közönségek között avatták az orvosudományok doktorává dr. Marton (Smucsevics) Ruchánát. Az avatási szertartás az orvosi fakultás díkán, dr. Halperin professzor vezette.

Fényes külsőgek között vették fel Abraham szövetségének Eresztar Erika (Ester) és Ruchánát, akik a közönséges esküvőjüket követően a kedves párjainak társaságában a Magyar Zsidó Világszövetség elnöke volt ez a lakodalmi Nir Ecion helyszínén, amely Naomival első lányát adta férjhez. A vőlegény, Mose David Hádád közönségesen eljegyzte, aki Kfar Hérore vallásos működik. Az esküvő előtték Rüssel Mordecháj, az Új Kelet nap-szeri munkatársának barátja, a Vallásos Nemzeti Párt prominens vezetője, a HOH képviselője, az Aradiak Körének elnöke, az Aradiak Körének vezetője, az Aradiak Körének vezetője, az Aradiak Körének vezetője.

— Arra kért bennünket a Magyar Zsidó Világszövetség, hogy díjazzuk az idén dr. Görög Frigyes, a szövetség alapítóját és Abraham L. Randolph történelemkutatót. Sajnos a Nordau-díjazást alapvetően úgy intéztek, hogy a díjakat nem adhatók ki.

— Arra kért bennünket a Magyar Zsidó Világszövetség, hogy díjazzuk az idén dr. Görög Frigyes, a szövetség alapítóját és Abraham L. Randolph történelemkutatót. Sajnos a Nordau-díjazást alapvetően úgy intéztek, hogy a díjakat nem adhatók ki.

— Arra kért bennünket a Magyar Zsidó Világszövetség, hogy díjazzuk az idén dr. Görög Frigyes, a szövetség alapítóját és Abraham L. Randolph történelemkutatót. Sajnos a Nordau-díjazást alapvetően úgy intéztek, hogy a díjakat nem adhatók ki.

— Arra kért bennünket a Magyar Zsidó Világszövetség, hogy díjazzuk az idén dr. Görög Frigyes, a szövetség alapítóját és Abraham L. Randolph történelemkutatót. Sajnos a Nordau-díjazást alapvetően úgy intéztek, hogy a díjakat nem adhatók ki.

— Arra kért bennünket a Magyar Zsidó Világszövetség, hogy díjazzuk az idén dr. Görög Frigyes, a szövetség alapítóját és Abraham L. Randolph történelemkutatót. Sajnos a Nordau-díjazást alapvetően úgy intéztek, hogy a díjakat nem adhatók ki.

— Arra kért bennünket a Magyar Zsidó Világszövetség, hogy díjazzuk az idén dr. Görög Frigyes, a szövetség alapítóját és Abraham L. Randolph történelemkutatót. Sajnos a Nordau-díjazást alapvetően úgy intéztek, hogy a díjakat nem adhatók ki.

Az ujságokból

— (HAAREC, független polgári napilap) — Rikidán nyílik alkalomunk, hogy állami izület dicsőjünk kizűvezését és eredményeier. Epp ezért kellemes kötelességünknek látjuk, hogy elismeréssel emlékezzünk meg az El-Al tevékenységéről, amely a racionalizálás példaképekül szolgált. Az 1967-68-as pénzügyi év magában foglalta a válság és a hatnapos háború idejét is. Azokat a veszélyeket, amelyek a vállalat tavaly április-július hónapokban szenvedett, pótolta a turisztikai aramlat és a fokozódó féltidegenforgalom.

— Az El-Al bizonyítja, hogy köztulajdonban lévő vállalat is racionalis és kifizető lehet nehéz körülmények között is, ennek azonban az a feltétele, hogy megfelelő kritériumok alapján vezeték és dolgozó elvégezzék a rájuk bízott munkát. Nem alacsony fizetés biztosítja a fényt és a versengésben — az El-Al alkalmazottai a magas fizetések közé számíthatnak Izraelben — hanem megfelelő szervezés, szakidő, lendület, odaadás: ezek garantálják a sikert.

Megszegényítő idvözet

(AL HASIMISAR, a Május lapja) — Dávid Ben Gurion úrövezete Liberális Párt kongresszusát meglepte az idvözet, a cimzett és a nyelvezet szempontjából. Látsszölég egy kongresszust akart idvözölni, valójában azonban a kormányt és a minisztereket szidalmazta. A dátum — idvözet, amikor politikai verszölésekkel Izraelre; a cimzett olyan párt, amely a feltételek és a munkások körében élvevel el, a nyelvezet — szidalmazás, bismérlés.

— Az El-Al bizonyítja, hogy köztulajdonban lévő vállalat is racionalis és kifizető lehet nehéz körülmények között is, ennek azonban az a feltétele, hogy megfelelő kritériumok alapján vezeték és dolgozó elvégezzék a rájuk bízott munkát. Nem alacsony fizetés biztosítja a fényt és a versengésben — az El-Al alkalmazottai a magas fizetések közé számíthatnak Izraelben — hanem megfelelő szervezés, szakidő, lendület, odaadás: ezek garantálják a sikert.

Jordánia önkénteseket kér

(HAJOMI, a Gáché lapja) — Jordánia franciaszervezte az önkéntesek elvételét, hogy a szónoklaton és a munkások körében élvevel el, a nyelvezet — szidalmazás, bismérlés.

Izrael-ellenes orosz taktika

(HACOFET, a Vallásos Nemzeti Párt lapja) — Izrael ellen irányuló taktika szövegét eljegyzte a constant cik számszámsán dr. Ielsson Ávi, a Beer Sevai körháza gyermekosztályának főorvosa, a vőlegény, dr. Mose Roman, Románia országos főorvosának unokatestvéje.

Esztergályost keres állandó rendszeres munkára

A régi megalapozott fémipari vállalat. A megfelelő munkakerőnek jó feltételek és kellemes légkör. Ajánlkozás: „ISRAMAT”, Tel-Aviv, Levanda-u. 2., délután 2-4 óra között.

UJ OLE - használja ki a lehetőséget!

három évig bezohat vámmentes árón: televízió, rádió-pánelok, magnetofon (Grundig, Braun, Philips, Telefunken, stb.), kópi gépek, művelési, perzsozsozókat, kristályókat.

Famegmunkáló gépek

egyfázisúak — francia gyártmányak — legutolsó modelliek: HAIFA, BIRKENFELD, Hechtel 15. T.A., BIRKENFELD, Hákonkresz 5. JERUSALEM: Házpátók Hándázók, Jaffa-u. 70. NATANJA: Házpátók Hándázók, Házpátók Hándázók, Házpátók Hándázók, Házpátók Hándázók.

ABDUL NASSZER MOSZKVA-BAN

Irtta: Arad Gideon

A nagy ünnepi fogadtatás után ma, zárt ajtókat mögött, megkezdődnek a gyakorlati tárgyalások a Szovjetunió vezetői és drága barátjuk, Gamal Abdul Nasszer egyiptomi elnök között. Zárt ajtókat mögött valószínűleg kevesebb bökög elhangzott, mert az oroszok egy háború elvesztését és egyik fontos víziójuk elzárását nem tekintik megfelelő elvárásnak az Egyiptomban investált óriási összegeket. Nasszer viszont az oroszokat teszi felelősé a tavalyi konfliktus kibontakozásáért és számonkéri „az izraeli agresszók következményeinek” beigért likvidálását. Mégsem kétséges, hogy az egyiptomi diktátor hosszasan előkészített látogatása, újabb közös akciókat kezdetét jelzi, amelyek első helyen Izrael ellen irányulnak.

— Az El-Al bizonyítja, hogy köztulajdonban lévő vállalat is racionalis és kifizető lehet nehéz körülmények között is, ennek azonban az a feltétele, hogy megfelelő kritériumok alapján vezeték és dolgozó elvégezzék a rájuk bízott munkát. Nem alacsony fizetés biztosítja a fényt és a versengésben — az El-Al alkalmazottai a magas fizetések közé számíthatnak Izraelben — hanem megfelelő szervezés, szakidő, lendület, odaadás: ezek garantálják a sikert.

— Az El-Al bizonyítja, hogy köztulajdonban lévő vállalat is racionalis és kifizető lehet nehéz körülmények között is, ennek azonban az a feltétele, hogy megfelelő kritériumok alapján vezeték és dolgozó elvégezzék a rájuk bízott munkát. Nem alacsony fizetés biztosítja a fényt és a versengésben — az El-Al alkalmazottai a magas fizetések közé számíthatnak Izraelben — hanem megfelelő szervezés, szakidő, lendület, odaadás: ezek garantálják a sikert.

Kevesebb, vagy több fegyver?

A szovjet politika a maga jellemző módszere szerint is megkísérli, hogy valami mellicsire politikai nyelven csúszjon ki a nagy hatalmi tárgyaláspartnerétől, amit a szovjet külpolitika egyik vezetője nemrég fordulóban a feyverkezés korlátozásáért, Amerika Izrael ellen, Erthöz, hogy az az Izraellel szemben mindig iszen boldog voltak, kissé fázunk a honyholt rákatkák, kétségbeesésű harogások és hasonló drága felszerelés számlái miatt, mint az egyiptomi hadsereg két ízben a színiú szivatban hagyta orosz fegyverzetnek nagy részét. A szovjet vezérkar véleménye az egyiptomi hadero háni képességéről leszó, tehát logikus arra a következők: hogy lehetőleg el kell kerülni a fegyveres konfliktust Izraellel és csupán „elriasztó védelmi erő” kell gondoskodni.

Az eltörzsoit csatorna

Moszkvai beszélgetések napirendjén rövid és hosszútávú tervek szerepelnek. Először is a Szovjetunió és Egyiptom megre-pázzott presztizsének a helyreállítása. Az oroszok — mint már kifejtettük — diplomáciai kampányba kezdenek és ezen a síkon kívánják eredményt elérni. Ennek megfelelően Machmud Riad egyiptomi külügyminiszter Moszkvában kapott utasítások szerint bejárta az északi országokat és csak úgy utolta a valóságos nyilatkozatokat, amelyekben megígérték, hogy a Szezei-csatorna megnyitását, Talán a sürgösség jele, hogy a sorok között utat van Egyiptom felé egy tizezer

Moszkvai családok

Nasszer, a jelek szerint, még nem irta le Szezei, mint a politikai fegyvert, de Moszkvában már rájöttek, hogy a Csatorna elzárása inkább Egyiptomnak és a Szovjetunióknak okoz nehézségeket, mint bármely másnak, talán Anglia kivételével. Amerika számára a Csatorna gazdasá-

Rüssel Mordechájnak és nejének

szövből gratulálunk és minden jót kívánunk NOÉMI LEANYUK HÁZASSÁGKÖTÉSE ALKALMÁBÓL Egyben sok boldogságot kívánunk a fiatal párnak Az Aradiak Baráti Köre

ROSSEL MORDECHAJ CHAVERNAK és NEJENEK NOÉMI LEANYUK HÁZASSÁGKÖTÉSE ALKALMÁBÓL

szövből gratulálunk és sok boldogságot kívánunk az örményülöknek és a fiatal párnak. Chug Joeéj Hungaria sel Hápoél Hámirzáchi Háifa

HAAR SZUZI SOSI TEL-AVIV és HOFFMANN GYÖRGY CVI főhadnagy KIRJAT-JAM

házaságekötése alkalmból a fiatal párnak és családjaikat boldogságot kívánunk békében. a budapesti rokonok és barátok

Márton Sándor Marosutas — Kirját-Chájim 80 ÉVES SZULETÉSNAPIJA

alkalmából minden elközelítő idő, egészéget, megelégedett életet kíván családja körében, 120-ig. felesége: Eszti, leánya, fia, menyő, unokái.

GEORGE JAKOBOVITS

Uj címe: TEL-AVIV, Allenby 41, I. em. (Héjarat Csernichovsz 2. szám alatt) tel: 6 2 1 9 9 1.

Az események margójára

— (HAAREC, független polgári napilap) — Rikidán nyílik alkalomunk, hogy állami izület dicsőjünk kizűvezését és eredményeier. Epp ezért kellemes kötelességünknek látjuk, hogy elismeréssel emlékezzünk meg az El-Al tevékenységéről, amely a racionalizálás példaképekül szolgált. Az 1967-68-as pénzügyi év magában foglalta a válság és a hatnapos háború idejét is. Azokat a veszélyeket, amelyek a vállalat tavaly április-július hónapokban szenvedett, pótolta a turisztikai aramlat és a fokozódó féltidegenforgalom.

ABDUL NASSZER Elhozza a Krenlbe Szeze kulcsát?

— (HAAREC, független polgári napilap) — Rikidán nyílik alkalomunk, hogy állami izület dicsőjünk kizűvezését és eredményeier. Epp ezért kellemes kötelességünknek látjuk, hogy elismeréssel emlékezzünk meg az El-Al tevékenységéről, amely a racionalizálás példaképekül szolgált. Az 1967-68-as pénzügyi év magában foglalta a válság és a hatnapos háború idejét is. Azokat a veszélyeket, amelyek a vállalat tavaly április-július hónapokban szenvedett, pótolta a turisztikai aramlat és a fokozódó féltidegenforgalom.

Békékötés — nyet!

Világos, hogy a moszkvai tárgyalásoknál elő kell venni a közéleti kérdéskomplexum legérzékenyebb oldalait: Jordánia helyzetét és külön békékötés lehetőségét. Ugyanúgy idetartozik dr. Jar Jar UNO-megbízott kiutáltása, amelynek folytatásához Moszkva hozzájárul. Itt is a diplomáciai tevékenység folytatására helyezik a hangsúlyt, Jarring a múlt héten járt Moszkvában és ragaszkodott véleményéhez, hogy a közéleti komplexum problémáinak szorozatú egyenként elapránként kell megoldani. Aig fer kétség hozzá, hogy Moszkva minden támogatást ígért mellet is elővágyzó-tosszóra fogja inteni Nasszer, mert világosan látta az utat a vesztől, hogy egy újabb konfliktus a gyenge lábakon álló arab „haladó kormány” teljes felsorolási-sáéhoz vezet.

Alig fer kétség hozzá, hogy Moszkva minden támogatást ígért mellet is elővágyzó-tosszóra fogja inteni Nasszer, mert világosan látta az utat a vesztől, hogy egy újabb konfliktus a gyenge lábakon álló arab „haladó kormány” teljes felsorolási-sáéhoz vezet.

— Arra kért bennünket a Magyar Zsidó Világszövetség, hogy díjazzuk az idén dr. Görög Frigyes, a szövetség alapítóját és Abraham L. Randolph történelemkutatót. Sajnos a Nordau-díjazást alapvetően úgy intéztek, hogy a díjakat nem adhatók ki.

Alig fer kétség hozzá, hogy Moszkva minden támogatást ígért mellet is elővágyzó-tosszóra fogja inteni Nasszer, mert világosan látta az utat a vesztől, hogy egy újabb konfliktus a gyenge lábakon álló arab „haladó kormány” teljes felsorolási-sáéhoz vezet.

— Arra kért bennünket a Magyar Zsidó Világszövetség, hogy díjazzuk az idén dr. Görög Frigyes, a szövetség alapítóját és Abraham L. Randolph történelemkutatót. Sajnos a Nordau-díjazást alapvetően úgy intéztek, hogy a díjakat nem adhatók ki.

Alig fer kétség hozzá, hogy Moszkva minden támogatást ígért mellet is elővágyzó-tosszóra fogja inteni Nasszer, mert világosan látta az utat a vesztől, hogy egy újabb konfliktus a gyenge lábakon álló arab „haladó kormány” teljes felsorolási-sáéhoz vezet.

— Arra kért bennünket a Magyar Zsidó Világszövetség, hogy díjazzuk az idén dr. Görög Frigyes, a szövetség alapítóját és Abraham L. Randolph történelemkutatót. Sajnos a Nordau-díjazást alapvetően úgy intéztek, hogy a díjakat nem adhatók ki.

Alig fer kétség hozzá, hogy Moszkva minden támogatást ígért mellet is elővágyzó-tosszóra fogja inteni Nasszer, mert világosan látta az utat a vesztől, hogy egy újabb konfliktus a gyenge lábakon álló arab „haladó kormány” teljes felsorolási-sáéhoz vezet.

— Arra kért bennünket a Magyar Zsidó Világszövetség, hogy díjazzuk az idén dr. Görög Frigyes, a szövetség alapítóját és Abraham L. Randolph történelemkutatót. Sajnos a Nordau-díjazást alapvetően úgy intéztek, hogy a díjakat nem adhatók ki.

Alig fer kétség hozzá, hogy Moszkva minden támogatást ígért mellet is elővágyzó-tosszóra fogja inteni Nasszer, mert világosan látta az utat a vesztől, hogy egy újabb konfliktus a gyenge lábakon álló arab „haladó kormány” teljes felsorolási-sáéhoz vezet.

— Arra kért bennünket a Magyar Zsidó Világszövetség, hogy díjazzuk az idén dr. Görög Frigyes, a szövetség alapítóját és Abraham L. Randolph történelemkutatót. Sajnos a Nordau-díjazást alapvetően úgy intéztek, hogy a díjakat nem adhatók ki.

Alig fer kétség hozzá, hogy Moszkva minden támogatást ígért mellet is elővágyzó-tosszóra fogja inteni Nasszer, mert világosan látta az utat a vesztől, hogy egy újabb konfliktus a gyenge lábakon álló arab „haladó kormány” teljes felsorolási-sáéhoz vezet.

— Arra kért bennünket a Magyar Zsidó Világszövetség, hogy díjazzuk az idén dr. Görög Frigyes, a szövetség alapítóját és Abraham L. Randolph történelemkutatót. Sajnos a Nordau-díjazást alapvetően úgy intéztek, hogy a díjakat nem adhatók ki.

CSOPORTOS REPULOUTAK ROMÁNIÁBA

496.— font (+ 66 \$ elszállítására) új oléknak 416 font (+ 66 \$ elszállítására)

- ★ EUROPA ÖSSZES FŐVÁROSAIBA (925 fonttól + 45 \$ elszállítására)
- ★ USA-ba és KANADABA (2090 fonttól + 70 \$ elszállítására)
- ★ BUKAREST - ZÜRICH - LONDON (40 nap) 1145 font (+ 66 \$)
- ★ BUKAREST - ZÜRICH - BECS (26 nap) 1035 font (+ 66 \$)
- ★ GYÖGYKURA ÉS UDULES: AUSZTRIA, NEMETORSZÁG és OLASZORSZÁG világhírű gyógyfürdőkben:
- ★ Angol nyelvoktatás (Summer School) kitünő angolai intézetekben.
- ★ Angol nyelvoktatás (Summer School) kitünő angolai intézetekben.
- ★ EUROPAI TÁRSAS KIRÁNDULÁSOK (15 napos kirándulások)
- ★ ISRAELI KIRÁNDULÁSOK (1-5 napig) 24.— fonttól.

Bármilyen utazási ügyével forduljon bizalommal

CITOUR

utazási irodához: T.-A. BRENNER 2. (Allenby sarok) Tel: 629599/611755.

MAGYARUL BESZÉLUNK!

Tel Avivban a „Dofin” teremben tartották meg Rappaport Cvi úr úrvendég estjét

A előadásokat, melyek alkalmával melegen készülődtek az örményülök. Rappaport úr úrvendég estjét, melyet Rappaport Cvi úr úrvendég estjét, melyet Rappaport Cvi úr úrvendég estjét.

Dov Sinar (Sándor György) az elmúlt héten vezette a chupáit Freimovitz Doritol. A előadásokat, melyek alkalmával melegen készülődtek az örményülök. Rappaport úr úrvendég estjét, melyet Rappaport Cvi úr úrvendég estjét, melyet Rappaport Cvi úr úrvendég estjét.

Garai Miklós mérnök, a Magyar Zsidó Világszövetségnek torontói főtitkára köszö-

Alig fer kétség hozzá, hogy Moszkva minden támogatást ígért mellet is elővágyzó-tosszóra fogja inteni Nasszer, mert világosan látta az utat a vesztől, hogy egy újabb konfliktus a gyenge lábakon álló arab „haladó kormány” teljes felsorolási-sáéhoz vezet.

— Arra kért bennünket a Magyar Zsidó Világszövetség, hogy díjazzuk az idén dr. Görög Frigyes, a szövetség alapítóját és Abraham L. Randolph történelemkutatót. Sajnos a Nordau-díjazást alapvetően úgy intéztek, hogy a díjakat nem adhatók ki.

— Arra kért bennünket a Magyar Zsidó Világszövetség, hogy díjazzuk az idén dr. Görög Frigyes, a szövetség alapítóját és Abraham L. Randolph történelemkutatót. Sajnos a Nordau-díjazást alapvetően úgy intéztek, hogy a díjakat nem adhatók ki.

— Arra kért bennünket a Magyar Zsidó Világszövetség, hogy díjazzuk az idén dr. Görög Frigyes, a szövetség alapítóját és Abraham L. Randolph történelemkutatót. Sajnos a Nordau-díjazást alapvetően úgy intéztek, hogy a díjakat nem adhatók ki.

— Arra kért bennünket a Magyar Zsidó Világszövetség, hogy díjazzuk az idén dr. Görög Frigyes, a szövetség alapítóját és Abraham L. Randolph történelemkutatót. Sajnos a Nordau-díjazást alapvetően úgy intéztek, hogy a díjakat nem adhatók ki.

— Arra kért bennünket a Magyar Zsidó Világszövetség, hogy díjazzuk az idén dr. Görög Frigyes, a szövetség alapítóját és Abraham L. Randolph történelemkutatót. Sajnos a Nordau-díjazást alapvetően úgy intéztek, hogy a díjakat nem adhatók ki.

ABDUL NASSZER MOSZKVA-BAN

Irtta: Arad Gideon

A nagy ünnepi fogadtatás után ma, zárt ajtókat mögött, megkezdődnek a gyakorlati tárgyalások a Szovjetunió vezetői és drága barátjuk, Gamal Abdul Nasszer egyiptomi elnök között. Zárt ajtókat mögött valószínűleg kevesebb bökög elhangzott, mert az oroszok egy háború elvesztését és egyik fontos víziójuk elzárását nem tekintik megfelelő elvárásnak az Egyiptomban investált óriási összegeket.

Nasszer viszont az oroszokat teszi felelősé a tavalyi konfliktus kibontakozásáért és számonkéri „az izraeli agresszók következményeinek” beigért likvidálását. Mégsem kétséges, hogy az egyiptomi diktátor hosszasan előkészített látogatása, újabb közös akciókat kezdetét jelzi, amelyek első helyen Izrael ellen irányulnak.

ABDUL NASSZER Elhozza a Krenlbe Szeze kulcsát?

hájkön átengedték Izraelnek szánt, vagy Izraelre irányított árut, amelyet Egyiptom minőségét hadianyagnak.

Békékötés — nyet! Világos, hogy a moszkvai tárgyalásoknál elő kell venni a közéleti kérdéskomplexum legérzékenyebb oldalait: Jordánia helyzetét és külön békékötés lehetőségét. Ugyanúgy idetartozik dr. Jar Jar UNO-megbízott kiutáltása, amelynek folytatásához Moszkva hozzájárul. Itt is a diplomáciai tevékenység folytatására helyezik a hangsúlyt, Jarring a múlt héten járt Moszkvában és ragaszkodott véleményéhez, hogy a közéleti komplexum problémáinak szorozatú egyenként elapránként kell megoldani. Aig fer kétség hozzá, hogy Moszkva minden támogatást ígért mellet is elővágyzó-tosszóra fogja inteni Nasszer, mert világosan látta az utat a vesztől, hogy egy újabb konfliktus a gyenge lábakon álló arab „haladó kormány” teljes felsorolási-sáéhoz vezet.

Alig fer kétség hozzá, hogy Moszkva minden támogatást ígért mellet is elővágyzó-tosszóra fogja inteni Nasszer, mert világosan látta az utat a vesztől, hogy egy újabb konfliktus a gyenge lábakon álló arab „haladó kormány” teljes felsorolási-sáéhoz vezet.

Alig fer kétség hozzá, hogy Moszkva minden támogatást ígért mellet is elővágyzó-tosszóra fogja inteni Nasszer, mert világosan látta az utat a vesztől, hogy egy újabb konfliktus a gyenge lábakon álló arab „haladó kormány” teljes felsorolási-sáéhoz vezet.

1968 JULIUS 5.

ט' תמוז תשכ"ח

AZ EGYESITETT JERUZSALEM

Az „arab Jeruzsálem” legendája

Írta: Chermes Chájim

Amikor Goren főrabbi megújítja a sófárt a Nyugati Fal felett, még nem születte meg a lövöldözések az Óváros szűk süllyedőiben. De néhány nappal rá nehéz traktorok sorakoztak fel az eltorított határon, hogy lerombolják az ótombra betonfalakat és a kiürült védőtárasokat, melyek a fővárost ketté választották. Ezzel szemben még nem találtak megfelelő sófárt, vagy traktort, mely lebontaná a világ közvéleményében a választalakat a zsidó és az arab Jeruzsálem között.

A Keszét törvénybe iktatta fővárosunk egységét, de az UNO még mindig vonakodik elismerni a tényt, hogy Jeruzsálem a miénk. Ezt a változást még Izrael barátai sem hajlandók elfogadni, sőt néha az az érzésünk, hogy mi, zsidók, is kételkedünk esetlegesen a város jogosságában, melyben „erőszakos hódítás”, vagy „okkupáció” látszik.

ANTISZEMITIZMUS A LOGIKÁVAL SZEMBEN
Ami a nagyvilág közvéleményét illeti, az minden bizonnyal a tudatos, vagy a tudatlan antiszemitizmus hatása alatt áll. 1187 óta, amikor Száláh-A-Din kiverte a szent városból a keresztényeket, hozzácsatolta a keresztény világ, hogy a szent hely az iszlám uralma alatt álljon.

A muzulmánok az évszázadok folyamán kesztyűs kézzel bántak a „hitetlen” keresztényekkel és privilégiumokat biztosítottak nekik. A Konstantinápolyi „magas portán”, a török szultánok udvara a századforduló idején kihasználta a nyugati nagyhatalmak előjogait. Mindezt jó pénzért tette, mert az ottomán államkassza krónikus deficittől szenvedett.

Allenby hadserege 1917-ben újabb keresztény birodalom uralma alá hozta Jeruzsálemet. A mohamedánok vallási jogai nem sérültek meg, Jézus hívei pedig nem kértek újabb jogkiszélesítést. Úgy látszik, hogy őket kielégítette mindaz, amit már Abdul Hamid császárnál elértek.

Az egyetlen megrovódított felekezeti a zsidó maradt. A felvilágosodott angol mandátum 31 éve alatt sem sikerült kivívniuk a jogot, hogy a Szent Templom helyére felmehesseink. A Nyugati Falat egy vizsgáló bizottság a muzulmánok tulajdonának is-

Jeruzsálem volt az első város az országban, amely az aijja nyomán zsidó többségűvé vált. Már 1900-ban, az ottomán uralom alatt, 28.000 volt a zsidók száma Jeruzsálem 34.000 lakója közt.
Evezredeken át vegyes volt a város: zsidók, perzsák, görögök, rómaiak, arabok, törökök, keresztények laktak benne. De mindig csak egy Jeruzsálem volt.
Avrahám ősatyánk ideje-

Goren tábornok, a hadsereg főrabbija a Nyugati Fal előtt a győztes „fluk” gyűréjében

ben, amikor Máldi-Cedek uralkodott a fellegvárban, négyezer évvel ezelőtt Urusálem volt a város neve, azaz „Egységes Város”. Vajon a 19 éves jordániai hódítás megállhatja a sarat négyezer év történelmével szemben, mely csak egyetlen Jeruzsálemet ismer?

Ha a török és az angol uralom alatt demokrácia lett volna, minden bizonnyal már 70 évvel ezelőtt zsidó polgármester állott volna a város élén. A városi tanács többségét azok a zsidók választották volna, akik Jeruzsálem minden részén laktak, nemcsak nyugaton, hanem a Scopushyegen, Sejk Dzszárahban, az Óvárosban és a Silóahban. Amennyiben pedig az UNO határozata értelmében Jeruzsálem nemzetközi városná vált volna, kétségtelenül, hogy a lakosság önkormányzata a zsidó többség kezében lett volna.

Vajon ezeket a tényeket tudja a világ?
„JUDAEA CAPTA” KRONOLÓGIÁJA
Lehetséges, hogy az utolsó század demográfiai fejlődése nem győz meg mindenkit. Vannak, akik bennünk „betolakodót” látnak és az ara-

bok történelmi jogaira hivatkoznak. Márpedig a mi történelmi jogainkban sincs hiány. Mikor Dávid királyunk az időszámítás előtti 990-ben a frigszékrenyt városába hozta, szentté tette a helyet egész népünk számára. Ezer év telt el, amíg Jézus halálával a város egy másik vallásos szent helyévé vált. Abul-Málik csak a nyolcadik században avatta Jeruzsálemet szentté Mohamed hível rész-

A zsidó nép szolidaritása jegyében

Megünnepelték dr. Mose Rosen országos főrabbi jubileumát

A világ minden részéből érkezett küldöttségek vettek részt a nagyszabású ünnepségeken — A hitközségek federációja ünnepi szót adott ki a húszéves jubileumi ünnepségek alkalmából.

Az ünnepségek alkalmából jubileumi száma jelent meg a romániai zsidóság héber, jiddis és román nyelven megjelenő lapjának, a Revista Culturali Mozaic című kiadványának. A lap közli azokat az írásos üdvözléseket, amelyekkel romániai és más országbeli tisztelői ke-resték fel dr. Mose Rosen főrabbit jubileuma alkalmá- val. A héber rész első helyen Jicchák Niszim izráeli országos főrabbi üdvözlő le- velét közli. Mint ismeretes, a főrabbi, dr. Rosen meghí- vásának eleget téve Buka- restbe utazott és személye- sen is résztvett az ünnepsé- geken. Közli a lap dr. Na- chum Goldmann, dr. Zerach Wahrhaftig vallásügyi mi- niszter, dr. Joszef Burg nép- jölti miniszter és más izrá- eelli személyiségek üdvözlő átiratát is. Az Uj Kelet ol- vósai által ismert európai személyiségek között üdvöz- letüket küldték dr. Rosen- nek Eljáhu Katz pozsonyi főrabbi, dr. Benoschofsky Imre budapesti főrabbi és dr. Seifert Géza, a magyar- országi hitközség elnöke.
Mind Romániában, mind pedig Izraelben feltűntet- tett, hogy Izraelből üdvöz- lő sorokkal kereste fel dr. Ro- sen főrabbit — aki egyb- lént a román parlamentnek is tagja — Smuel Mikunisz Kneszet képviselő, az Izraeli Kommunista Párt főtitkára. Mikunisz azt kívánja dr. Ro- sennek, folytassa sikerrel ne- mes feladatát, mint a roma- niai zsidóság lelki vezetője abban az országban, amely Izrael népének igaz barátsá- gát bírja.

Vére jól emlékszik az erdélyi zsidóság abból az időből, amikor merész hangú szónoklattal ítélte el a zsidó üldözéseket és a deportálá- sokat.

Márton Áron bibliai vezető üdvözlésében Ezra és Ne- chemja korára utal, arra a korra, amikor Jeruzsálemben megújították az Ur dicsőíté- sét. A történelmi idők, a távol-multra utal időszere- get is tükröző átiratában a gyulafehérvári püspök, am- kor a többi között ezt írja: „A zsidó nép visszatért és újból megépítette Jeruzsá- lem falait. A vezetők meg- tették mindazt, amit a tár- sadalmi rend helyreállítása végett tenniük kellett, fel- újították az istentisztelet, megszervezték a vallásos életet.”

Márton Áron ezekkel a szavakkal utal arra, hogy húsz év előtt, amikor Rosen főrabbi a romániai zsidóság élére került, szükség volt a vallási élet megújítására, az istentisztelet rendjének me- geremtésére és biztosítására.

A romániai egyházok üdvözlését sorát Jusztinian pá- triarcha, a romániai görög- keleti egyház feje nyitja meg. De üdvözlő átiratot küldtek az erdélyi magyar egyházok is. Nagy Gyula kolozsvári református püs-

● Az ottomán szultánok 400 évig uralkodtak itt. He- lyükbe az angolok jöttek 1917- ben.

● A brit mandátum 31 évig tartott és 20 évvel ezelőtt a megsemmisített Jeruzsálem új- ból Izrael fővárosa lett.

Az idegen foglalkók nem tet- ték Jeruzsálemet államuk fő- városává. Babilonia, Róma, Bizánc, az arab kalifátusok, a mameluk birodalom és a török császárság legfeljebb kerületi központot látott benne, de nem fővárost.

90 évig volt Jeruzsálem a keresztény király székvárosa és 31 évig a mandatárius Pa- lesztina központja. Ezzel szemben ezer esztendőn ke- resztül állott Jeruzsálem a zsidó állam élén.

VESSUNK VEGET A MÉSÉNEK

Zsidók és nem-zsidók, akik szerzte a világon valóban szí- vükön viselik a Szent Város sorsát, ismerjék meg a té- nyeket:

● Csak a transzjordániai katonai megszállás következté- ben és csak 19 évig volt Jeru- zsálem kettészakítva. 4000 esztendő történelme csak egyetlen és egységes Jeru- zsálemet ismer.

● Már 70 éve annak, hogy ebben az egységes Jeruzsá- lemben zsidó többség él és a kisebbség sem mind arab, vannak köztük örmények és keresztény egyházak nem- arab hívei.

● Az arab uralom századai alatt a szent Jeruzsálem provin- cia volt és nem főváros.

● Ezzel szemben ezer eszté- ndön keresztül zsidó állam fővárosa volt Jeruzsálem.

● Izrael biztosítja minden vallás jogát szent helyeihez, de nem mond le elsősorú jogáról, mert már ezer évvel Jézus és 1700 évvel a muzul- mán szentesítés előtt itt állt a mi frigszékrenyünk.

Kötelességünk a világ tu- domására hozni ezeket a té- nyeket és szétfoszlanni az „arab Jeruzsálem” ezeregy- jaszakába illő meséjét.

Iszraeli Hétköznapiak

Írta: *Barilay Zsolt*

Erjedés a Munkapártban

Két hét előtti cikkünkben azt fejtettük ki, hogy nem érkezett még el az ideje az örségtálcának az ország belső életében, a Rafinak a nagy reformok követeléseinek meg kell várnia, míg a Munkapártban, amelynek szilárd oszlopára az ország jövője épül, kialakul a többség, amely a reformokat támogatja.

Nem kellett sokat várni, amíg ez a jelszó részben megvalósult. A Munkapárt központjának június 27-én lezajlott ülésén már jelezték annak, hogy az erjedés folyamata megindult. Két nagy fontosságú kérdés szavazott úgy a központ, ahogyan a belső ellenzék követelte. Hozzájárult ahhoz, hogy a jelenlévők harmadik szavazatként kiváncságot a titkos szavazással döntsék meg a javaslatot, nem a nyilvánosan, hanem a titkos szavazással.

közvetlen úton történő megválasztásáról.

Az eredmény közödtött: a központ minimális többséggel ugyan, de úgy határozott, hogy a szavazók ezennel közvetlenül fogják megválasztani a polgármestereket, függetlenül a központi és városi tanácsoktól, akiket, ha csak közben nem változtatják meg az egész választási rendszert, az eddigi lajstromos módszerrel választanak majd meg.

Az jelenti ez a szavazás, hogy ebben a specifikus kérdésben, a polgármesterek közvetlenül történő megválasztásában az egykori Máj-párt tagjainak nagytöbbsége egyetért a volt Rafi véleményével. A pártközpont az egyesülési „kules” alapján úgy állították össze, hogy annak 22 százaléka adja az Achnut Háavodá, ugyancsak 22 százaléka a Rafi és 56 százaléka a Máj-párt. Feltételezhető, hogy az Achnut Háavodából csak egy-két ember szavazott a javaslat mellett, tehát a volt Rafi tagok javaslata úgy ment keresztül, hogy a Máj-párt 56 százaléka a többség ebben a fontos elvi kérdésben a volt Rafi javaslata mellett szavazott.

Természetesen a vezetődik fel a kérdés, hogy ez az eredmény milyen mértékben szolgálhat precedensül a közeljövőre nézve. Mert minden nagytöbbségű kérdésben, amely az ország kül- és belpolitikájában döntésre vár, a Munkapárt központja lesz a jövő meghatározó fórum. Itt fog elődlni a közeljövő konfliktus rendezésének kérdése, a visszavonulás vagy annak megtagadása a megszállt területekről, a béke vagy esetleges új háború; itt határoznak majd arról, hogy 1969-ben ki lesz a Munkapárt választási listájának vezetője, azaz a jövő miniszterelnöke — Eskol, Alon vagy Dajan —, olyan tesztetrol van tehát szó, a három munkapárt egyesülése

Különvélemény

Az »új baloldal«

Írta: Kármel Jochánán

Sokan megdöbbenéssel szemelték május hónapjában és csodálkozva néztek körül. Vajon megtörtént az elképzelhetetlen? Mint a porából feltámadt Phoenix madár, újjá-született a tizenkilencedik század legnagyobb fiainak hitének hitt nagy álma, a mindent elsöpör és mindent megteremtő, dicső, nagy „világforradalom”?

Vajon eljött az, vagy legalábbis előszel annak, amiről Petőfi versben énekelt, amelyért a párizsi kommuné valóban chezó proletárai 1871-ben meghaltak a barrikádokon? Ami Párizsban ezen a tavaszon és kisebb mértékben más nyugateurópai államokban is történt, az talán előszel annak, amit Marx, vagy akár az anarchisták apostola, Bakunin megjósolt?

Nem... Sajnos nem... Semmiesetre sem ez a helyzet. Miért sajnos? Azért, mert ebben a nagyon fejlett és sokszor azelőtt elképzelhetetlen jólét megteremtett világban olyan sok a képmutatás, az álszentség, a társadalmi és szociális igazságtalanság, még mindig, hogy egy mindent megteremtő, valóban szent, nagy forradalmi vihar alaposan ráferne. Arra a világnak tényleg szüksége lenne, de nem annak a paródiájára.

Ezen a tavaszon jölközött, sokszor az évezetektől már megismerő diákok újították a világforradalom paródiáját. Ez pontosan az volt, amire pesti nyelvek azt mondták: „ahogy a Mária elképzelte a forradalmat”. Nem tartom véletlennek, hogy a májusi új „francia forradalom” célszerűsége az Odeon, a francia nemzeti színház elfoglalása volt, mert abban ami történt, úgyszólván lényegesen több volt a színházi pátoz, mint a valóság.

Ezen a sem változtat semmit, hogy tényleg nem sok hiányzott ahhoz, hogy megbuktassák De Gaulle uralmát Franciaországban. Ez csak azt bizonyítja, hogy a tábornok patriarchális XIV. Lajost utánzó féldiktatúrája annyira nem illik a huszadik század harmadik harmadának Európájába, hogy még egy színházi forradalom is megingathatja. Viszont azért bukkant meg De Gaulle csak majdnem, és nem a valóságban, mert azok, akik szembenálltak vele, még sokkal kevésbé erre a világra valók, még sokkal anakronisztikusabbak voltak nála is. Ezért került ki De Gaulle még megerősödve is ebből a különös májusból.

Azonban, abban az esetben, ha a diákoknak sikerült volna megbuktatniuk De Gaulle-t, még sokkal világosabban kiderült volna a tévedésük. Egy-kettőre leszorították volna őket a porondról a sztálinista pártbancok és a negyedik köztársaság kiöregedett politikusa.

Az angol televízió június elején tizenöt ország diákvégeit interjúolta meg arról, hogy mit akar ez az „új baloldal”. A nézőközönség ugyanolyan okos volt az interjú végén, mint az elején. Látozt igazságtól kipirult, forradalmi imádó arcokat, hallgattak, sok, nagyon sok általános természetű forradalmi frázist, csak azt nem volt képes egyetlene sem a huszadik század nyelvén elmondani, hogy valójában mit is akarnak. Ami leginkább a nézők emlékeztetésére maradt, az a forradalmi póz volt, az ahogyan az interjú végén valamennyien ökölbe szorították a keziket és elnékeltek az internacionálé. Arra egyik sem gondolt, hogy az internacionálé egy alaposan megteremtett tizenkilencedik századi ének, amelyet amellett még túlságosan sokszor meg is gyáztak azáltal, hogy Sztálin és más meggyilkosok tiszteltetőre énekelték.

Nos... „fel, fel ti rabjai a földnek, fel, fel te ches proletár”. A jelenlévők között talán csak az angol diákvéger, a pakisztáni Ali Tarif számára kellett volna, hogy ezeknek a szavaknak igazi jelentősége legyen. Ali Tarif azonban nem akar forradalmat csinálni, abban a nyomorult, ches elmaradt Pakisztánban, a kánok és a katonai diktatúra ellen. G Londonba ment forradalmat játszani, ez ugyanis sokkal, és sokkal veszélyesebb. Ha ugyanezt Pakisztánban próbálná meg, akkor Ajub kán olyan világmegretetéssel akasztatna volna fel, hogy a nevé sem tudtuk volna meg soha.

Ami a konkrét elképzelés és a programban hiányzik, azt forradalmi romantikával igyekeztek pótolni, rosszul, mert még ebből is áromantika lett. Így került a párizsi egyetem falára Che Guevarra, a Moszkvára esküdtő dél-amerikai kalandor, és a nyíltan Sztálint imádó Mao Ce-tung képe Trockij mellé. Néha még egy valódi Sztálin-kép is előkerült, Marx és Ho Csi-min mellé. Az egész cifra képalkotásnak csak egyetlen célja volt: megbotránkoztatni a nyárspolgárokat, ez azonban olyan jól sikerült, hogy a megbotránkozott és megijesztett nyárspolgárok fejvesztetten szaladtak De Gaulle szavazni.

Egyébként is az „chezó francia proletár” nagyon, de nagyon rossz néven veszi, ha az autóját barrikádok építésére használják fel, vagy felgyújtják. Ez esetben a biztosító ugyanis nem fizet, és a kár az chezó proletáré marad. Tiltakozásul ő is De Gaulle-ra ment szavazni. Így mentette meg a tizenkilencedik század frazeológiája a tizenhetedik század ideológiáját.

Jó pont a diákok számára: Ország-világ előtt bebizonyították, hogy a „forradalmi” francia kommunista párt még a saját árnyékától is fél, és hogy még harminc év előtti szociális követelésért is nagyobb forradalmi elánnal szoktak küzdeni, mint a Waldeck-Rochet pártbancjai tettek.

De az is lehet, hogy nem is ők ijedtek meg, hanem Moszkva akarta megmenteni De Gaulle, akinek uralma nagyon kellemes számára Franciaországban.

Arthur Rubinstein, az agg zongoraművész, a diákok iránti szimpátiától eltelve, bement az „elfoglatott” strassbourgi egyetemre és esalódva tért vissza. Fő panasz az volt, hogy a diákok úgy beszélnék, és olyan elveket hangoztatnak, amely hozzá hasonló nyolcvanéves beszéde, és nem húszéves diákoké. Arthur Rubinstein művészfülső nyomban felismerve a disszonáns, a hamsis hangot, a fület sértő tizenkilencedik századba illő állapotot és frazeológiát.

Emlékezés a váci hitközségre

A legrégebbi magyarországi hitközség egyike volt a múlt századbeli szakadás után két hitközség működött: egy ortodox és egy status quo. Ez volt a helyzet a harminc évek elejéig, amikor néhai Pollák Fülöp rórabli hitvitányára a status quo hitközség is felvette az ortodox jellegét.

iskola alapítása. Nyolcvan-négy éves volt, amikor a többi váci zsidóval együtt Auschwitzba hurcolták.

rabbi székhelyen több mint fél évszázadon át működött a Silberstein rabbi-dinasztia. Sorrendben az első Dávid (1848), a második Dávid (1858), a harmadik Dávid (1868), a negyedik Dávid (1878), a ötödik Dávid (1888), a hatodik Dávid (1898), a hetedik Dávid (1908), a nyolcadik Dávid (1918), a kilencedik Dávid (1928), a tizedik Dávid (1938).

A hitélet központja a templomudvar volt. Ott épült fel a nagy és a kis templom. Ez utóbbi a szépségszerű császár közűz imaház volt. Hétköznapiakon egyházi után 5-6 minjában imádkozott ott. A templomudvaron volt a Bét Hámid-rás, a „Tiferet Bachurim” egyesület, és a Talmud Tóra, ahová messze földről jöttek tanulni. Itt működött a „Torát Chesed”, a „Sász Chevera”, a „Bikur Cholim” betegsegélyező egyesület, valamint a „Poalé Cedek” iparos egyesület kölcsönpénztára. Itt volt a jesiva, s ugyan-csak itt építették fel a rabbi és a többi hitközségi alkalmazottak lakásait is.

A váci hitközségről azt szokták mondani, hogy olyan, mint egy kis Jeruzsálem. Annál szép zsidó intézménye volt.

1944 sávnut önnepének másnapján volt a gettóba való költözés utolsó napja. Ide tömörítették a Környéki zsidókat is. A 20-45 év közötti férfiak munkaszolgálatban sányították. Június 30-án a gettólakókat deportálták. Először Monorra, onnan pedig Auschwitzba. Tíz-négy óra 18. 19. és 20-ik napján indultak a deportálók vonatok. Egy kis hányadának sikerült átveszelnie a szörnyűségeket és ezek elől a túlsó partot. Körülbelül 100 személy tért vissza a haláltáborokból és mintegy 50 váci zsidó férfi maradt életben a munkatáborokban. Ennyien maradtak a több-ezer lelket számláló váci zsidó hitközségből.

A háború után csak néhányan tudták ott folytatni az életet, ahol 1944-ben megszakadt. A maradtak zsidóság alijázott és itt élnek ma is.

Mi, akik a Teremtő akaratából életben maradtunk, fájó kegyelettel emlékszünk azokra, akiket szerettünk: a szülőkre, a gyerekekre, a testvérekre, a tanítókra és a jóbarátokra.

Arec, Al Tschári dánám. Oh te föld, ne takard be szírtalanul kiöntött vértüket.

Zsambor Meos
Jeruzsálem

עולם קהילות ווארטצען (VAC)

הוועגהייט
שנאפן בשנות השואה
על קדוש השם
יום הזכרון יום תמוז
ת"ש תש"ב

KÉNYES SZÉKFOGLALÓ...

Jeruzsálem (Az Új Kelet tudóstírájától). — A Szochnut Jeruzsálemi épületében küzdelem folyik hivatalos szabályok átadásán. A Szochnut vezetője, az alijja-osztály eddigi főnöke hivatali szobáját Uzi Narkisz számára akarják rendelkezésre bocsátani. A szolgálaton kívüli tábornok, aki harmadnapja a Szochnut egyesített alijja- és kültör-osztályának főnöki tisztjeztől be, egyelőre nem juthatott végleges irasztalhoz és a Szochnut adminisztrációja a külföldön lévő dr. Nachum Goldmann volt elnök szobájába ültette le.

Hir szerint Bäruch Duvdován, akinek a Szochnutban betöltendő jövőbeni szerepe még bizonytalan, nem hajlandó szobáját átadni. A Szochnut szövívője egyben tegnap este cáfolta azt a hírt, mintha Duvdován már felszólították volna hivatali helyisége átadására. Kérésztelen azonban, hogy a Narkisz kinevezése folytan előírt helyzet feszültséget okoz és az alijja-osztály vallásos irányzatához tartozó vezető tisztviselői személyes aggodalmazzal tekintenek jövőjük felé.

A HETI SZIDRA

— CHUKÁT —

Es szólt az Örökkévaló Mózeshez és Aronhoz, mondván: Ez a Tóra törvénye... hozzanak neked egy teljesen vörös tehenet, hibátlan, amelyen még nem volt járom, és adjátok azt Eleázárnak, a papnak és vezessék ki a tábortól kívül és vágják le előtte. (E.Midbár 19, 1-3)

Az Irás itt a „chukát” (törvény) szót használja, ami Rási szerint azt a gondolatot fejezi ki, hogy „ez az én törvényem és nektek nincs jogotok, hogy bírjátok a törvényt.”

Nemzedékeken át úgy szerepelt a zsidóság tudatában ez a törvény, mint a feltétel nélküli engedelmesség példaképe. Ime, ez a törvény, végre kell hajtanom — nincs tovább. Jóllehet az indoklás hiányzik, az írástudók jelképet láttak a vörös tehenben. Az egyik verzió az aranyborjútval, a másik a gáluttal hozta kapcsolatba. Olyan is akadt, aki ebből a törvényből az írástudók kötelezettségét illeltető volt le messzenemő következtetéseket.

A tehen és a borjú közötti kapcsolat kézenfekvő. Ezek szerint a tehen feladata volt a borjú piszkát eltüntetni... Az indok azért hiányzik, mert a Tóra nem akart örökös tromfot adni a kezébe...

A Midrás a vörös tehenet a gáluttal azonosítja. Mély meglátás rejlik a hasonlatban. A vörös tehen ugyanis két ellentétes hatást váltott ki: a tisztá ember tisztátalaná tette, míg a tisztátalan ember a tehen hamuja révén tisztává vált. Talnudi fogalmazásban ez így hangzik: „Mittá-má thorum untheret tmeim.”

A gálut — olvassuk a magyarázatok hosszú sorában — a vörös tehen tulajdonságaival bír, mert míg az egyik oldalán a gáluti földözék és megálázások bűnbánáshoz vezetnek, a másik oldalán egy rövid átmeneti emancipációs korszak egész törzset szakit el a hagyományoktól. Napjainkban gyakran tapasztaljuk, hogy a zsidó-ellenes rendszerekkel szemben az antiszemita kurzus, pozitív hatást váltott ki: olyan emberek, akik vallási és nemzeti szempontból teljesen elkallódtak, megkeresték a zsidósághoz vezető utat. Ugyanakkor a szentéletű emberek, éppen a gálut státuszához való ragaszkodásuk következtében, nem látják meg a Cionból áramló fényt és ahelyett, hogy örvendeneik, csak búsulnak és szomorkodnak azon, hogy az Örökkévaló jóvoltából ismét urai vagyunk saját sorsunknak, hogy országunk egyre épül és szépül, és Izrael immár megbecsült partnerként foglal helyet a népek asztalánál, ott, ahol a világ és az emberiség sorsa fölött döntenek.

A heti szidrában értesülünk Mirjám haláláról. „Es letelepedett a nép Kádésben és meghalt ott Mirjám és eltemették.”

Az Irás négy ízben beszél Mirjámról. A két első történet deris, a két utolsó — szomorú. A két első történet vízzel van kapcsolatban. Ott áll a Nilus partján és lesi, vajon mi fog történni a ceceemóval. Amikor a nép csodálatos körülmények között átkel a tengeren, Mirjámot elkapja az örömmámor. Dobog vesz a kezébe és asszonytársai val táncra perdül. Nagy utat tett meg kisöccse attól a pillanattól, hogy gyékénykosárban a habok gondjaira bízta — míg népe profétája és megváltója lett. Csoda-e, hogy Mirjám nem tud uralkodni érzésein? Csoda-e, hogy dalol, ujjong és táncol?

De ezután elnémult a hangja, és amikor újból megszólalt, bizony erősen eltávolodott attól a profétai alaktól, akit a tenger partján ismertünk meg. Pletykák, áskálódások, összehord hetet-havat Mose Rábém ellen — a kusita asszony miatt. Ott, a Nilus partján, amikor távolról figyelte a kis gyékénykosarat — milyen közel állott hozzá... Amikor Irás leánya magához veszi a ceceemót, azon a néhány szón keresztül, amit Mirjám ejtett, szinte halljuk szívének dobbanását. S most, amikor fényleg közel van hozzá, — egy egész világ választja el őket egymástól... A pokolosság, amivel az Örökkévaló sújtotta, tulajdonképpen csak külső megnyilvánulása az ő lelki hanyatlásának. Nemesak „fele hús”, hanem szerető leve enyészett el.

Ezért kapjuk róla ilyen formában az utolsó értesítést. Korábbi érdemeiért hosszú életben volt része, a sivatagi vándorlás végén, az utolsókkal halt meg. De nem gyászolták meg, egy könnyet sem hullattak érte. „Es meghalt ott Mirjám, eltemették ott” — és nyomban utána folytatólagosan: — „és nem volt víz a közég számára...”

A Midrás szerint Mirjám halálával adta tudtát az Irás, hogy a sivatagi nemzedék ez idő tájt már kihalt.

Ez a különös Midrás sok feltűrést okozott a kommentátoroknak. Miből következik, hogy a sivatagi nemzedék utolsó tagja is kihalt? Egy chászid szerző a Midrást egy talnudi legendával fűzi össze. A legenda szerint a zsidók sivatagi vándorlásuk során minden évben, tísz beav előnapján megadták svájukat és abban töltötték az éjszakát. Másnap reggel a halottak bennmaradtak az előre elkészített sírban, míg az élők kibújtak a sírből és hazamentek. Vagyis, nem apránként hullottak el az emberek, hanem egyszer egy évben, tísz beav éjszakáján. Így ment ez mindaddig, amíg a sivatagi nemzedék utolsó tagja el nem pusztult. Látjuk tehát, hogy a sivatagban előbb temetkeztek és csak azután jött a halál. Viszont Mirjámnál mit olvasunk? „Es meghalt ott Mirjám és eltemették ott.” Világos, hogy az ő esetében előbb jött a halál és csak utána a temetés. Ebből következik, hogy ez idő tájt már senki sem élt a sivatagi nemzedékből és a halál bekövetkezése előtt — nem temetkeztek...

Felhívás jelent meg a héten a sajtóban, 72 egyetemi tanár aláírásával. A tervezett tanügyi reform érdekében szólnak sifra. „A reform célja — írják — megakadályozni az egyben való toposztást. A reform Izrael állam társadalmi és gazdasági szükségleteihez igazodik és azokat a pedagógiai elveket veszi alapul, amelyeket a világ legtöbb

MONATSBLÄTTER

A zsidóság oktatására kiadta a Német Reform Zsidók Tanácsa, Frankfurt a. M., 1893. január 1. — Előző szám.

Szeretek régi, pókhálós padlásokon keresgélni, mindig akad valami homokra, aminek hasznát veheti az ember, egy-egy könyv, elszárgult újság, ókmány. Különösen azokat a padlásokat keresem fel előszeretettel, ahol valaha átmenetileg új ólék laktak és amidőn az új Rasse-lakóba költözöttek, az első dolguk az volt, hogy a régi hazájuk nyelvére írt szellemi termékeiket megszabaduljanak, ott hagyták a szük lakás padlásán.

Igy jutottam a Populär-Wissenschaftliche Monatsblätterhez is. Van ebben cikk a világ minden tájáról, még az óceánon túlról is. És nem akármilyen témáról. Így például dr. Joseph Silvermann new-yorki rabbi a vasárnapi istentisztelet kérését feszegeti. De van itt egyéb is, ami bennünket sokkal jobban érdekel: Zur Zionistischen Bewegung, a cionista mozgalomhoz.

Ez a cikk tulajdonképpen csak idézet dr. S. Adler, a berlini zsidó leányiskola igazgatója brosúrájáról, én is idézem hát. A Monatsblätter igen fontosnak találta ennek a riportnak főbb részeit lapjában is lehozni, mert — és itt már a Monatsblätter beszél — alkalmas arra, hogy a cionista mozgalomnak, amely Németországban is az ortodox zsidóság egy részét hatalmába kerítette, megálljt kiáltson.

A zsidók Németországban mindig zsidó vallású németeknek érezték magukat, akik az állam más vallású polgáraitól csak vallásukban különböztek, egyébként azon egyformák voltak.

Es a valóságban a vallási kötelek nem elég erősek ahhoz, hogy a zsidóságot minden országban közös ideálalkal a vallásuk megtartására fejelet országában már meghonosították. A proklamáció végén az alkotó annak a hitnek adnak kifejezést, hogy a helyes reform, amelyet eredményesen hajtanak végre, gyermekeink jobb jövőjét biztosítja.

Tudjuk, hogy egy parlamenti bizottság két éven át tanulmányozta a kérdést és több, mint száz ülést tartott. Bel- és külföldi tanúk hosszú sora jelent meg a bizottság előtt. Vaskos kötetekre rónak azok a tanulmányok és okiratok, amelyeket a bizottság előtt felolvastak és amelyeket a bizottság át tanulmányozott.

Nem ismerjük a parlamenti bizottság anyagát, de örömmel csatlakozunk a többséghez, amely a reform bevezetése mellett döntött. Tessük ezt annak reményében, hogy a reform a héber irodalomba és a kötelező olvasmányokba is kiterjed.

Tudjuk, hogy a modern héber iskola alapjait a század elején fektették le, olyan időben, amikor a multszázadbeli háskálá-mozgalom törekvései még érvényesültek. A mozgalom apostolai közül, néhányan még életben voltak, első sorban pedig Dávid Frischmann, az író, költő és kritikus, aki a világhíradóban, a modernizmus, az új szemlék és új szelek nevében beszélt, és a lelke mélyéig megilletődött olvasóközönség óvás és kritika nélkül fogadta el a véleményét.

Ez a magyarázata annak, hogy a háskálá-írók szája szerint készülték a héber tankönyvek, és a zsidó népben gyökerező konzervativizmus miatt a mai napig sem revideálták azokat — jóllehet a háskálá írók eszdt mondott és annak káros kihatásával az ifjú zsidó-nemzedék tüktelenes tisztában van.

Allitásunk illusztrálása céljából vegyük E.Midbár könyvét, melynek szakaszait hétről-hétre kommentáljuk. Gyermekeknek legmelyebb zsidó elményei közé tartozik ez a könyv. A negyven éves sivatagi vándorlás, a Szináj-hegy, a Tóra, a manna, a lázongások, a kének története és a háborúk.

Az említett Dávid Frischmannnak is van egy hasonló kötet. Emlekszen, a húszas évek derekán, amikor kezembe került, zavartan és indignálódva forgattam lapjait: Ez volna az új héber irodalom? — háborgott bennem a kérdés.

A kötet — a címe után néve — bibliai tárgyú elbeszélések gyűjteménye. „A Szináj-hegy” című elbeszélés egy fiatal párról szól, amely a Szináj-hegy tövében ősi, perzselő, minden más érzést hátrébe szorító szerelmek él. Egy szép napon azonban megzavarják az idült, tömeges gyülekeznek a hegy körül, Tórád adnak a zsidó népek. Frischmann részletesen leírja a jelenetet, azt is látjuk, hogy néhány nap múlva a nép elvonul onnan, a szerelmest-pár ismét magára marad, de már nem azok, akik azelőtt voltak. Odaveszett a nagy szerelem, a Szináj-hegyi dörgecs és villámások mögött ezt az érzést. Adámot és

hatalmatlanul hiszik, hogy számukra az óhajtott szabadság újra Palesztinában virul ki, ahelyett, hogy meggondolnák, hogy ott csak inség és nyomorúság vár rájuk. De érthető is, hogy a lusta, röghöz nem kötött elemek könnyebben szakadnak el tőle, ha kilitásba helyezik számukra Cion fenéjét, amelyért olyan gyakran könyörgnek imáikban, hogy rövidesen látni fogják.

Igy támadtak először zsidó nemzeti egyesületek Oroszországban, amelyet „egy új birodalom az ósok országában” jelszóval ékesítettek. Onnan ültetődött át ez a mozgalom Ausztriába, ebbe a nemzetiségekben gazdag országba. Hogy ez a mozgalom Németországba is utat talált, nem csodálható, ha meggondoljuk, hogy az utóbbi évtizedekben az antiszemita mozgalom mellett kívülről, a reformmozgalom belülről az ilyenfajta törekvéseknek jó táplálkozási talajt szolgáltatott. Mert a világszerte gondolkodóknak nem lehetnek ebben kétségei, hogy az ortodoxia és a reformzsidóság közötti különbség abból áll, hogy míg az előbbiek a törzset, a nemzetet, a törvényt hangsúlyozzák ki, az utóbbiak a valást, az embert, az etnikai állítják előtérbe.

Ahelyett az utópia helyett, hogy Palesztinában egy zsidó állam létesítésén fáradozzanak, inkább máshü polgártársakkal versenyezzenek tettekben a jog, a szeretet terén és az államnak, amelyben élnek, igyekezzenek jótét elmozdítani és azt az időt elősegíteni, amíg a föld minden lakója Isten nevének tiszteletét fogja zengeni és az igazi istenbirodalmat fogják megalapítani.

Keletről azonban sürü tömegekben élnek zsidók, akik a létét küzdve, nem tudják magukat a szellem gettótól jól kiszakítani. Ezek a szerény elvalutáltak, akiknek a zsidó tanok egy zsidó birodalom fenntartásáért a lelkiük elő, szilárdan, tántorít-

Örvendetek, hogy a cseh zsidóság a cionista mozgalom kérdésében, amennyiben a kolonizáció gondolatát tő nem haladja, amely ellen nem lehet szólni, elutasító álláspontot foglal el, amelyet dr. Stern Saad rabbi az általa szerkesztett „Die Jüdische Chronik” című heti folyóiratban hoz kifejezésre. Ez annál is inkább örvendetes, mert a galiciák és az orosz sajtó szinte teljesen cionista mozgalom elkövetésében áll és a tömegre befolyást kezd gyakorolni, amelyet nem szabad lebecsülni, hiszen már odáig jutott a dolog, hogy a legfőbb, legmagasabb mondatok imáinkban ennek a mozgalomnak az érdekében meghamisításra kerülnek, ahogy az a „Wecker”-ben olvasható (No. 22. 1894), ahol az újévi imát és mind a történelmi alkossanak egy szövetséget” ók úgy adják vissza: „Mind a zsidók létesítsenek egy szövetséget” (ilyen vádat csak a legvadabb antiszemiták találtak ki a zsidók ellen — L. K.)

A német zsidók nagy tragédiája után nem illik vitába szállni ezzel a 70 évnél több idevel írott cikkel. Nincs is értelme. Izrael feltámadt a Monatsblätter és a cseh rabbi ellenére is, sőt a hatibben háborúban kiszélesítette határát.

Csupán két hirt hozunk, amelyek közvetlenül a cionista rém beharagzó cikk után következnek a lapban.

1. A zsidó Ignác Glaser ügygyáros a katolikus munkások részére egy szép kápolnát épített gyára udvarára és azt teljesen be is rendezte. A felszentelést Anton Keil dékán végezte.

2. A mainzi városi tanács visszautasította az a kérelmet, hogy helyet adjon egy Heine-émlékmű számára.

Ez nem Hitler urama alatt, hanem még 1895-ben történt.

Nem is tudom, mit is keresnek a reform-zsidók a Fainál, amelyet mostanában olyan ádáz harcot vívnak. Kallanyal vagy „borhapodrig”, nőkel, vagy nők nélkül?

Löwenkopf! Kálmán

Az ő nagy szava az a most látszó szerint, be lépő érzéken mos ki áll tolnak, hogy akár a a prófé schild-h Izrael zete köze Ha azo kodtunk esetet”, hogy ra hangsúly népünk az őro megoldó Hletőleg mindig ezen a történeten

Itt, e juttottunk tének ve széze A háron kor az vel kipa pongóbb sem gon a valós megrázk országssz nemzedé

Ak Igen é mit me legkém és akor va akor a minis sejt ill meg is tervét,

Kihátásunk van arra, hogy iskoláinkban akkor valóban új, zsidó szelek fognak fújni.

Milyenek a hatyúk?

Írta: Rivka Keren-Friedländer

Az elmúlt évben furcsa hírdetésre akadtam az egyik újságban. Így szólt:

„Anátnek hívnak, tizenkét éves vagyok. Szeretnék valakivel levelezni az életről. Cím: Kibuc, a Kineret mellett.”

Nagyon elcsodálkoztam. Az életről? De hát miért nem bélyegekről, zenéről, vagy sportról, mint mindenki?

Másnap levelet írtam neki. „Sálom, Anát. A nevem Juvál. Mosávbán lakom a Negevben, és...”

Igy kezdődött. Anát érdekes, szép leveleket küldött nekem. Vártam rájuk. Szívesen olvastam őket többször is, aztán elgondolkodtam a dolgokon.

Egyszer ezt írta: „Kedves Juvál. Tegnap igazán boldog voltam, mert a kibuc narancsokban sétáltam és a levegő tele volt a virágzó fák illatával. Mondd, szereted a narancsa virágainak erős illatát? En megismerek minden virágot az illatáról. Most biztosan azt kérdezed magadban, hogyan? Hisz nincs minden virágnak illata!

Tévedsz, Juvál. Minden virágnak megvan a maga illata. Erős, édes, vagy könnyű és finom, mint egy lehelet. Találhatók, persze rossz, undorító szagú virágok is. De ez csak azért van, hogy védhessék magukat az ellenséggel szemben.

Jaj, majd elefelejtetem elmesélni, hogy szerelmes vagyok az esőbe. Leginkább kedvelem a nagy, meleg cseppeket, amelyeknek olyan finom, simogató az érintésük. Borzasztó jó állni kint, arcra az égnék, s érezni, eső! eső! Aztán, jól beletáncskolva gumicsizmával a pocolyádkba. A legtöbbször haragszom rá, hogy ilyen kirándulások után, azt mondják, feledősen vagyok. Ez nagyon elszomorít. Bár az emberek is ilyen kedvesek lennének egymáshoz, mint az esőcseppek.”

Máskor ezt írta: „Mondd, Juvál, szeretted a zenét? Nekem van egy faturulmány, melyet az apám írt, mikor még egész kicsi voltam. Szombat esteként furulyázni szoktam az őszes cháverek előtt és ők mindig megtapsolnak. Igazán, néha úgy érzem, muszáj, hogy híres zeneszerző legyek, ha megkövök. Boldoggá szeretném tenni az embereket. De ez csak álom. Vgy úgy gondoltam, hogyha akarom, ha nagyon erősen akarom, valóra fogom tudni váltani!”

Tegnap este felé vad vihar tombolt a Kineretben, s mindenki rohant nézni. En ott-hoz maradtam. Nem bírom hallgatni a hullámok morajlását, félek tőlük. Miért, Juvál?

Mikor nyugodt a tó, szeretek a parton másképp, s kavicsokat hajigálni a vízbe. Plak... plak... Ha kicsi a kavics és lapos, csak így: plik... aztán csend.”

Egyik levelemben Anáthoz ezt írtam: „A múlt kedden találtam az udvaron egy picit, szürke madárkát. Kiváztattam cipődobozba tettem. Másnap reggel nagy veréb ült mellettem az ablakpárkányon. Meg se mozdult, csak ült bűsan, s nézte a fiókat. Azóta eltelt egy hét, de a veréb még mindig ott tanyázik. Biztos valami családtag. Talán az anyja?”

Anát rögtön válaszolt. „Jaj de szép, amit a fiókáról írtál. Nekem is van egy. Apa hozta a mezőről. Adtam neki morzszálat, vizet, melegét, mindent! Mégis, mikor megismegatom, érzem, milyen szomorú. Senki nem látogatja meg, talán egyáltalán nincs családja, vagy barátai. De hisz a madaraknak is szükségük van jó barátra, úgy mint az embereknek, nem igaz?”

Egy dolgon nagyon meglepődtem. Anát kézírása levélről-levélre változott. Egyszer jobbra dültek a betűk, másszor balra, itt apadók voltak, ott nagyok, hézagosak. Vajon miért?

Chánuká után kaptam tőle egymás után két levelet.

„Oh, Juvál! Meghalt a fiókám. Pedig már olyan erős volt, kezdtek nőni a tollai, és én szabadon akartam bocsátani. Reggel megettetem, dében rohantak hozzám: Anát! Anát! Egy székér elgázolta a fiókat az udvaron. Ne vedd a szivedre! Hát lehet nem szivre venni? Olyan picit puha volt, mint egy baba és senkinek nem ártott. Miért gázolták el?”

S a másik levélben: „Az utolsó Irodalom-órán olvastunk egy Heidin Keller nevű lányról. Hallottál róla? Sülket néma és vak volt, mégis akaraterejével megtanult olvasni, írni, beszélni. Később könyvet írt az életről. Gondold, hogy ez a könyv bátorít más szerencsétleneket?”

neket? A tanáró szerint hívó emberek soha nem veszítik el a reményt.”

★

Majd egy év telt el azóta, hogy elkezdünk levelezni, s még nem találkoztunk szemtől-szembe. Anát a Kineret partján lakott, én lent a Negevben.

S a távolság oly nagy... Egy téli napon apámnak sürgősen Tibériásra kellett utaznia. Egész izgalomba jöttem. Kértem, könyörögtem. Végén apám magával vitt.

Tisztán, élesen emlékszem arra a napra. Az út több óra hosszat tartott, mire Tibériásra érkeztünk, egészen össze voltam rázva. Apa betelefonált a kibucba, hogy jövök meglátogatni Anátot.

Az ég egybeolvadt a tó vizével, mindkettő szürke volt, lehangoló. A kibuc járatánál leszálltam az autóról, apám megígérte, hogy est...-ig értem jön.

Pálmáson lépkedtem. Szembe velem egy lány közeledett. Göndör, szőke haja volt és egészen lassan, ráérősen sétált.

Odamentem hozzá: „Széché, talán meg tudnád mondani, hol találhatom Anátot?”

Megállt, hirtelen rámnézett. Világoskék szeme volt, mint egy hajshabának. „En vagyok Anát — mondta tétova mosolyal. — Te vagy Juvál?”

Igen — makogtam zavartan. Meg akartam féssilködni, megigazitani gyűrt nadrágom, mielőtt találkozom vele. Most már késő. Mit fog gondolni rólam?

Jó, hogy jöttél — mondta, s elindult a kibuc épületei felé — vártalak...

Mentünk mélyen hallgatva. Titokban rápillantottam, Finom, fehér arca volt. Furcsállottam, hogy nem barna és szeples, mint általában a szábrák. Kék, kockás blúz hordott, sima kék nadrággal. Nem így képzeltem el Anátot.

Mire a gyephez értünk, csepegni kezdett az eső.

— Menjünk be, Juvál. Nem akarom, hogy megázjal.

— Szégyenlős — állapítottam meg — egész úton nem nézett rám egyetlenegyszer sem!...

A szoba, melyben Anát lakott még három lánnyal, egyszerűen, szépen volt berendezve. Sok virág, növény és képek a falon. Egy széken gramofon állt, elég ócska, mellette lemezek.

Anát sötéményt vett elő a szekrényből. Tányérra helyezte őket. Néhány darab az asztalra esett. Aztán üvegpoharakat állított elem.

— Töltsd ki a teát, jó? — kérte. A főzőkanna ott van a polcon.

Nevettem. Tetszett, hogy Anát ennyire közvetlen.

Később, miután megittuk a teát, s elűntettük az összes sötéményeket, megkérdezte:

— Akarsz lemezeket hallgatni?

— Igen...

— Akkor... tedd fel, amelyiket akard.

Kézembe vettem a lefelőt.

— „Hattyúk tava” Csajkovszkijtól, rendben?

Anát arca megfeszült.

— Oh, ez a kedvencem! — mondotta izgatottan.

Nagyon büszke voltam rá, hogy kitaláltam így, egyből az izlését. Ráhelyeztem a tűt, vigyázva, a lemez fekete lapjára, s a dal finom akkordjai szétáradtak a szobában.

Mozdulatlanul hallgattuk. Lelki szemem előtt megjelent a tó, hófehér hattyúkkal a vizén...

Ekkor hirtelen, szinte suttogva megkérdezte Anát:

— Juvál, milyenek a hattyúk?

A hangok elmosódtak, szertefoszlottak.

— A... a hattyúk?... De hiszen minden állatkerthben...

— Igen — szólt kapkodva — tudom... Arca kisebb, fehérebb lett. Olyan szárnalmas volt.

Kint elállt az eső.

— Sétáljunk — ajánlotta.

Mentünk a nedves ösvényen, s minden-napi kis dolgokról beszélgettünk. Aztán esteledett. Anát kikísért az országútig.

— Sálom, Juvál! Viszontlátásra!

— Viszontlátásra, Anát... Egy pillanatra megfogtam a kezét. Meleg volt és remegett.

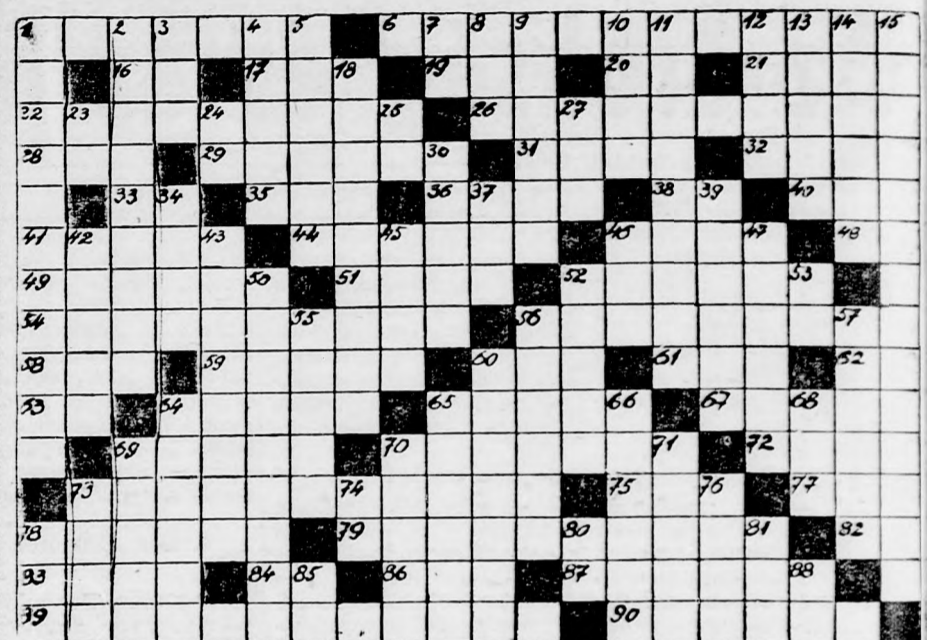
— Helyes fiú vagy, jó szíved van — mondta komolyan —, érzem... én meg-érzem az ilyen...

Autó állt meg előttem, tülköve. Apám integetett. Beszálltam. A térдем borzalmasan reszketett. Kínéztem az ablakon, de nem láttam semmit.

Most már tudtam, hogy mások írták a leveleit. Hogy csak az érzések, a szavak voltak az övéi, de nem az írás.

Keresztrejtvény

1939

Vizszintes: 1. Olasz operaszerző. A legnagyobb operaszerzője napjainknak. 6. Új-zélandi alpinista, 1953 május 30-ikán elsőnek mászta meg a Föld legmagasabb pontját, a Mount Everest csúcsot, teljes név, kilencedik betű duplázza. 16. Bászán királya. 17. Napszak. 19. Német név. 20. Hatvan perc mássalhangzó. 21. Az amerikai Ot Tó egyike. 22. Önmaga szépségében, erényeiben való tetszelgés, túlzott önszeretet. 26. Nagy jiddis költő. „A Megilá” című purimszija nagy sikert aratott, teljes név. 28. Duplázza gongszerű ütőhangszer. 29. Német mérnök. A nevet viselő beselőgésű nyersmotor feltalálója. 31. Erélyesen tölja. 32. Kong betű keverve. 33. Két magánhangzó. 35. Soroz páratlan betű. 36. Megvezette mássalhangzó. 40. Végtelen lötőszerv. 41. Vizs-sza: Afrika második legnagyszababb folyója. 44. Vissza: lelkész, bízta. 46. Olasz pártvezető. 48. Sántén. 49. Emil német író, regényes életjárást az egész világon elterjedte. 51. Kemény fém. 52. Angol nyitványos gyűlés, nagygyűlés, magyar helyesírással. 54. Két szó: 1) angol kifogástalan, tiszta, becsület. 2) Dél-itáliai görög város. Pythagorasz filozófiai iskolájának székhelye. 56. Japantól... Nobel-díjas spanyol drámaíró. 58. ...diktum, kiadatlan mű. 59. Zár. 60. Főzékélt. 61. Föld és víz. 62. ...age, francia szó. 63. ...ipso. 64. Tesz-vesz. 65. Az állatok egy-bentartására szolgál. 67. Topáz betű keverve. 69. Vissza: kozmetikai ipari cikk. 70. Teljessé tesz (iki...). 72. Cselednév. 73. Két szó: 1) egy darabból véssett emlékkő, köcszlep, 2) porció. 75) Vízforrás. 77. Magas rangú török katonatiszt és tisztviselő egykori megszálltára. 78. Önkéntesen végzett közös munka (főleg falun szokásos). 79. Általános tömegmozgás. 82. Egymást követő betűk. 83. A szerelem nyilas istene. 84. Dal fele. 86. Női név. 87. Pótanyag (iraton). 89. Két szó: 1. Gerhart Hauptmann darabja. 2) próféta. 90. Kanada szövetségi fővárosa.

Függőleges: 1. Francia testvérpár. Az első léggömb feltaláló. Felhajtórónék me leg levegőt használtak. 1783 november 21-ikén szálltak fel először. 2) Volt tartomány Észak-Franciaországban a Seine torkolata körül. Városai: Rouen, Le Havre, stb. 3. Kevert góc. 4. Ékezettel tantétel. 5. Híres, neves. 7. Gyufaforma betűk. 8. Friss. 9. Vissza: az augsburgi csata (965) egyik vezére. 10. Tengerjáró hajó kikötője, kikötőmendezője. 11. Minden étellel bíró tárgy megtévesztés céljából való utánzás. 12. Az inga teszt. 13. Agamemnon királyi városa Mykenai fővárossal. 14. Olasz népzéne. 1347-ben a nép segítségével kiköltöztetett Rómában a köztársaságot, de a pápa és a nemesség megbuktatta. 15. Két szó: 1) amerikai pszichológus. Az intelligencia vizsgálóinak pont-skála módszerét 6 vezette be. 2) olasz utóromantikus zeneszerző 1879-1936. 18. Két szó: 1) régebbi időkben a megállapodások biztosítására az egyik szerződő fél által a másiknak hatalma alá adott előkelő polgár. 2) regisztrál. 23. Azonos betűk. 24. Korjelző rövidítés. 25. ...matizál, leegyszerűsít. 27. I. O. S. 30. A Filipp-szigetek legnagyobb spanyol nyelvű lakója. 34. Intő szinonimája keverve. 37. Vissza: ...ika-állítás, zenei érzék. 39. Magán, személyes. 42. Vadmadaraknak hosszú időn át fel-

gyülemlt ürüléke, kiváló természetes trágya. 43. Görög szigetcsopót az Égei tengerben. Főhelye: Herakropolis. 45. Húzal. 46. ...cs. bírói ítélet nélkül, önhatalmúan kivégez (tömeg, csoport) a gyűlölt, kivégező csoport tagjaitól. 47. Vissza: különböző nagyságu kővekből, homokból álló agyagból álló törmelékanyag, amelyet a jégár vagy az elgyökéből. 50. (Valamely) üvözlő, szerencsét kívánó személy. 52. Tenyeres-talpas nagydarab ember. 53. G. V. 55. A zsiráffélék egyik faja. A Kongó-vidék őserdei. 56. Oszkár, elhunyt magyar-zsidó zeneszerző. 57. Háromzesezer főnyit mőködő vállalat, amely a Magyarországon a Nyugat-Szaharában. 60. Ékezettel nagyot portban együtt járó vágy vagy szarazföldi jármű. 64. Kibuc a Gáliban, a lánnoni határ közelében. Vissza: Ékezettel pénzügyi biztosi. 66. A japán országról. 68. Ló eseményszám. 69. Vissza: latin szinonimája a helyesírásról. 70. S. H. (kenyér). 71. Tüzenkötés. 72. József Attila verse. 73. T. G. 76. Nem engedélyezett. 78. Harcos fele. 80. Dupla vagy szűlő becső. 81. Dal. 82. Magánhangzó. 85. Látogatás mérkőzés eredménye. K. V.

NYEREMÉNYKÖNYV

Zola: A PENZ

UJKELET SZELVENY 1939 REJTVENYPALYAZAT

Név:

Cím:

AZ 1936. SZ. KERESZTREJTVÉNY MEGFEJTESÉRE

Vizszintes: 1. ALGA. 5. OLDAT. 14. GUY DE MAUPASANT. 16. DONAR. 21. MUNGO. 23. ZUZMARA. 24. RIZA PAHLEVI. 43. MOROTVA. 46. BUG. 54. PATUM. 56. GOYA. 57. SEDAN. 64. ARUBA. 69. ERASMUS. 70. SAH. 72. RICINUS. 74. LEVANTE. 76. MASSZA. 77. RENOIR.

Függőleges: 2. LUKACS. 3. GYAVA. 7. 1) DUNAM. 2) L. KONIZMUS. 12. ENIGMA. 19. SZEZAM. 21. MAREN. 27. ASER GINSBURG. 32. BOBBY FISCHER. 33. RIFA. BAUD. 34. PIRIT. 36. INGATAG. — 50. GUYAN. 51. AUER.

Tudtam, hogy Anát vak.

Behínytam a szemem, a kezem ököibe szorult. Haragudtam az egész világra, erre a vakak, végéig bukádcsoló tragacsra, a viccelődő apámra, a hosszú, fénytelen útra hazáig... minderre.

Miért nem árulta el nekem? Miért titkoltá egy teljes évig? Miért?!

Óthon anyám kiszaladt elem: — Na, milyen a kis barátnőd? — kérdezte lelkendezve.

— Milyen? — ordítottam, ahogy a torokom kifért. — Milyen? Vak?! Erted?!

Vak!

Anyám arca mintha megkövesedett volna egy pillanatra. Aztán utánam kiáltott, hogy mossak kezét a vacsorához.

Berohantam a szobámba. Fejem a párnába fúrta. A könnyek sósak voltak a szememben, belefolytak a számba.

Egy héttel ezután levelet kaptam Anától. Becsaptam a fiókba anélkül, hogy kiírtam volna. El akartam felejtetni minden áron.

Egy éjjel róla álmodtam. Magas száka tetején állt, alatta tatóngó szakadék. El fogott a felem. Kiabálni akartam, hogy Vigyázz! Erted jövök! De ő csak mosolygott, hisz nem látta a szakadékot. Először lépett, s eltűnt előlem. Felriadtam. Először homlokom veritékcs volt.

Később két további levél érkezett Anától, de én egyiket sem nyitottam fel.

(Folytatás a túlódon)

Londoni levél

A LORDOK LAZADÁSA

A lordok az angol parlament felső házában közkeletűen szerinti árg és ódi gondolkodású tagjai látványos módon fel-lázadtak a munkáspárti kormány ellen. Ezek a főrendek akik az elmúlt fél év-században, történelmi anakronizmusuk teljes tudatában igyekeztek eszementen meg-lapálni a politikai viharok kel-lős közepén, most hirtelen, angol nemesek módjára, ki-egyensúlyozták és bebizonyít-tották a plebsz-kormányt, hogy van még szavuk a tör-vényhozásban. A lordok egy szerben lezavarták egy kor-mányjavaslatot, amely arra volt hivatva, hogy törvény-erőre emelje a rodzián lázadó Smith-kormány ellen a blokádot.

A csupasz tények mö-gött érdemes azon-ban figyelembe ven-ni néhány érdekes adatot. A lordok háza a világ leg-régibb második kamarája egy törvényhozó testületnek. Ez a testület tulajdonké-pen a régi angol uralkodási rendszer maradványa. A kö-zépkorban az angol uralko-dók a főurakból és főpapok-ból tanácsadó testületet szer-veztek maguk elé, és erre később, alattvalóik nyomá-sára, kisebb törvényhozási feladatokat is rőttak. A pol-gári forradalom azonban a politikai életbe vetette a ke-rekedelmi és ipari, azaz pol-gári rétegeket is, és így ala-kult ki a szavazattal hatalomra kerülő alsóház, a House of Commons, vagyis a közemberek háza. Az év-század folyamán az alsó-ház jogköre és ereje foko-zatosan nőtt, a lordoké pedig egyre névlegesebb lett. A lordok házában legfonto-sabb közéleti szerepe az volt, hogy az állam legfelsőbb bi-róságának funkcióit töltsé-tse be.

A század elején egy alsó-házi döntés már alaposan megnyírálta a lordok tör-vényhozási jogát. 1958-ban pedig létrehozták az életre szőző lordi kinevezések le-hetőségét, és ezzel egyca-pásra megváltoztatták a fel-sőház személyi összetételét. Azóta ugyanis a lordok há-zának nemcsak az arisztok-ratikák a tagjai öröklött jog-on, nemcsak a főpapok és a legfelsőbb bírák, hanem bárki, akit az uralkodó az ép-pen hatalmon lévő kormány javaslatára kinevez.

A sokszáz éves múlttal rendelkező nemesi családok tagjai, a canterbury-i érsek és néhány püspök mellett most a lordok között talál-ható például a fűtőmunká-sok szakszervezetének volt főtitkára; egy budapesti szü-lőesi zsidó közigazgató, dr. Balogh Tamás oxfordi pro-fesszor aki Wilson miniszter elnök egyik gazdasági tan-ácsadója volt; Lord Good-man, egy neves londoni zsi-dó ügyvéd, Lord Sieff, a Marks és Spencer áruház-csoport elnöke és mások.

Olyan emberek, akik 1958 előtt még csak nem is gon-dolhattak volna erre a nemesi és főpapi társaságban való tagságra.

A pártok aránya 1958 óta természetesen javult a munkáspárt szempontjából, de a nemesekkel, tehát az örök-lött lordokkal a felsőházban, a konzervatív pártnak még mindig fölsége van. A lordok háza minden törvényt, amelyet az alsóház már el-fogadott, vitára és szavazás-ra bocsát. Jogában van a törvény életképtelét 12 hó-napra felfüggeszteni, vagy visszaküldeni további viták-ra az alsóházhoz. A tény tehát az, hogy amit a vá-lasztott képviselők elfogad-nak, felelőtlen kinevezett tör-vényhozók kezében van a vég-ső döntés lehetősége.

Ez az a helyzet, amellyel az anakronizmusok miatt ki-sebrendülési érzéssel ren-delkező konzervatív lordok évtizedek óta már nem él-tek, de a rhodesiai bloká-d esetében érvényesítették jo-gukat. És mivel ez a lehető-ség fennáll, azért sürgetik most a munkáspárt sorai-ban a felsőház megreformá-lását.

A reform gondolatával tulajdonképpen már vagy négy évtizede játszottak a választott hon-atyák. Sőt, két évvel ezelőt-től egy pártközi bizottságot alakítottak a reformjavaslat részleteinek kidolgozásá-ra. A bizottság éppen elkészít-ték javaslatát amikor egy az utolsó krízis kitört. A konzervatív lordok az angol bi-rodalmi eszme mellett akar-ják tüntetni azzal, hogy le-zavazzák a kormány rhode-siai blokádját. Wilson, a ravasz taktikus azon-ban saját hasznára fordítot-ta ezt a lehetőséget. Wilson az angol gazdasági élet ha-nyatlansága miatt egyre népsze-rűlenebb lett. Az utolsó hónapokban már alig be-szélhet nyilvános gyűléseken és az ígéretek és cselekedetek közötti különbségek miatt hitelle a polgárok szemében veszedelmesen csökkent.

Ebben a krízisben azon-ban Wilsonnak végre módja volt arra, hogy egy, a nép szemében népszerű elv vé-delében álljon ki és bátor demokratikus politikuskak mutatkozzék. A miniszter-elnök öles nyelvi, értelem-beszédében védte meg a nép jogát arra, hogy törvény-kez hozasson választott kép-viseleivel, a kinevezett lord-ok, a haladók arisztokrá-cia maradványainak akara-tával ellentétben. Hosszú hó-napok rémült hallgatása után Wilsonnak a konzervatív lordok, akaratuk ellenére, módot adtak arra, hogy az átlag ember érde-keinek védelmében emelje fel szavát.

A miniszterelnök kijelen-tette, hogy a jelenlegi hely-zet türelmetlen, és szükség van a lordok házában meg-reformálásra. A reformjavaslat megszűntetné az öröklött lordok szavazati jogát és egy évről két hónap-ra csökkentené a lordok há-zának törvény-haladó jogát.

New-York-i levél

ATOMBOMBA illetéktelen kezekben

Tudósok és szakértők bor-zalmas lelkeséggel hívják fel a világ figyelmét. Szerintük ma már nem okoz külön-ben nehézséget gonosztevők-nek, örülteknek vagy forradalmároknak, hogy atom-bombát készítsenek.

— Aggodalommal tölt el, hogy milyen könnyű atom-bombát előállítani, amióta a sajtómat elköszítettem — mondja Theodore Taylor atomfizikus, aki hét évig volt a Honvédelmi Minisztérium nukleáris tervezési és ellen-őrző osztályának a főnöke. Szerinte az atombomba elkészítéséhez szükséges, azelőtt titkos tudnivalók, most pon-tos használati utasításokkal ellátott könyvek formájában majdnem minden könyvtér-nyben beszerezhetők. Kü-lönsen figyelmébe ajánlja az érdekelteknek Mr. Taylor a „World Book” című lexikont, ahol könnyen, érthetően és részletesen olvasható az atom-bomba tervezése, illetve mű-ködése.

Az atombomba természetesen nem lehet előállítani a megfelelő nyersanyagok nél-kül, de ahogyan ezeknek az anyagoknak használata és for-zalma növekszik, olyan arány-ban lesz könnyebb az anyag-zatoknak bűnös utakon való megszerezése. Már most is sok nukleáris anyagokat szállítanak országok között, tehát az atom minden különösebb óvintézkedés nélkül, ezért azok elrablása minden különösebb nehézség nélkül lehetséges.

Gyakran léghajón látják el nukleáris nyersanyagokkal Európa egyre fejlődő atom-párát. Ha pedig a nyersanyagok birtokában vannak, akkor a bomba előállítás arány lag egyszerű, mechanikus fo-lyamat és az akár egy pin-cében felállított háziműhely-ben is elkészíthető.

BOMBÁK A FEKETEPIACON
Mindössze 6 kg plutónium-ra van szükség, egy olyan bomba készítéséhez, amely Nágásáktól elpusztította, és a tudósok szerint ez a 6 kg ke-vevesebb, mint egy ezreléke annak a plutónium mennyiség-nek, amelyet a világ atom-reaktorai, mint láncreakciók-juk mellékterméket rövidesen termelni fognak. Ezt a plutó-niumot újrafeldolgozó üze-mekbe szállítják és rövidesen így elszaporodnak, hogy azok majd ellenőrzése egyre nehe-zebb válik. Arra is felhívják a figyelmet, hogy ezekben az

ATOMPÁNIK PENNSYLVANIÁBAN
A másik eset Apollo város-kában (USA, Pennsylvania állam) történt. Egy gyárból, amely nukleáris rudakat gyárt atomreaktorok részére, több mint 100 kg dúsított uránium tűnt el. A gyárnak hatéves szerződése volt az A. E. B.-gal, majd amikor a szerződés lejárt, annak értelmében pon-tos leltárt készítettek a fel-dolgozásra átadott nyers-

ROMÁNIA
Közvetlen kapcsolatban állunk az országunkkal. A fiatalabb generációk között a szocializmus iránti érdeklődés egyre növekszik. A romániai munkáspárti kormányzat a szocializmus iránti érdeklődést támogatja, és a szocializmus iránti érdeklődést támogatja, és a szocializmus iránti érdeklődést támogatja.

Helyreállítás az üdülőkhöz és szállodákba az egész országban.
minden felár nélkül
Kai B. M.
T.A., Gordon 28
Tel. 222042

Romániába
minden kedden és csütörtökön induló repülés ára
IL 777.— (66.— \$-RAL EGYUTT).
Uj olék részére csak IL 647.—.
Bármilyen utazási ügyben forduljon bizalommal magyarul beszélő hivatalnokainkhoz
Díjmentes tájékoztatással szolgál
ALLTOURS Ltd. UTAZÁSI IRODA
HAIFA, Nordau 1. Tel. 66951.
NAHARIA, Weizmann 61, tel. 920145.

anyagról. A leltár alapján átadott urániumnak hat százaléka hiányzott.

Allami bizottság szállt ki a gyárba és az igazgatóságon pánik vett erőt, mert attól féltek, hogy a féltékeny nyersanyag avataltan kezek-be került.

Hosszas kutatás után a hiánynak kis töredékét megtalálták. Az A. E. B. nyomozói azután — talán önmaguk megnyugtatóra — feltételezték, hogy a maradék rendezési folyamat alapján vesztett el. Talán a munkások cipőit-helyre tapadt, hulladékkal a szemétdombra került, vagy pedig a szellőztetés által kitű-vődött.

— Semmi okunk nem volt annak feltételezésére, hogy az anyag törvényellenes uton hagyta el a gyártelep területét — mondotta Delmar L. Crowson, az A. E. B. biztonsági osztályának vezetője. Visszont több szakértő nem osztotta ezt a véleményt és azok a nyomozási jelentés végkövetkeztetéséről mindmáig na-csenek meggyőződve.

ÚJ TÖRVÉNYRE VAN SZÜKSÉG
Az A. E. B., a Kongresszus sal karöltve most új törvény javaslaton dolgozik, amely majd szigorúbb biztonsági intézkedéseket és büntetéseket ír elő nukleáris nyersanyagok védelmére. Az illetékesek azonban erősen kérik, hogy bármily óvintézkedések el-ég hatásokkal nem érjék el végére. Amerikában gyakorlati eset, hogy fejtve az ország pénzügyi állományait tartóztattak fel és rabolták el.

Azonban már dolgoznak olyan vegyianyag előállítás, amellyel minden nukleáris anyagot bevonhatunk. Ez az atomot használhatatlanná tenné, amíg azt el nem távoztatják belőle. A vegyianyag összetétele és annak kivonásának módja pedig héptesen-tis titok lenne. Ugyancsak a tudósok hozzátesszik, hogy az utóbbi könnyebb kimondani, mint megvalósítani.

Az A. E. B. különbözősége szigorú büntetéseket is javasol azok számára, akik illegálisan eltulajdonítanak vagy szállítanak nukleáris anyagokat. A jelenlegi törvény ugyanis nagyon bőzagos, amikor csak „nukleáris anyagoknak eladását abból a célból, hogy az Egyesült Államoknak kárt okozzanak, vagy pedig azzal egy idegen államnak legyenek hasznára” sújtja halálbüntetéssel. Visszont, aki nyereségkésztés célból üzemeltet atomanyag-gal, annak a jelenlegi törvény szerint 5 évi fegyház és 10.000 dolláros pénzbüntetés a maximális büntetése.

SULYOS KÖVETKEZMÉNYEK
Sajnos olyan időszakban élünk, amikor az egész világ forr. Sok kis nemzet nem rendelkezik megfelelő nyers-nyaggal, sem pedig korszerű harci felszereléssel, hogy önzó, soványsza és sötét politikai céljait elérje. Az ilyen államok a jövőben biztosan nem fognak visszarúdni, am-ilyen eszközöktől, hogy ilyen rejtett, titott utakon jussanak hozzá a féltékeny fegyverekhez. Legfőbb ideje tehát annak, hogy a világ leg-nagyobb atom-állama hozzá-kezdjen a megfelelő óvintézkedések megvalósításához.

Ma még csak a politikai gyilkosságok és terrorcselekmények vannak napirenden, de a holnap „Szirchán” ta-lán majd atombombát ro-pnak, hogy piszkos csapást elérhessék. Ha azután sötét károkat okoznának ilyen terror-eszközökkel, az a Fürt-nási Tanács egyes tagja szem-rint mindössze hazafias cse-lekedet lenne.

Askenázi Ervin
5.VII.1968 Uj Kelet 9

Garai György

Hídépítő mérnöknő

Nincs sok ilyen az országban. De még talán a nagyvilágban is kevés. Mert az UNO, az Egyesült Nemzetek Technikai Bizottsága éppen őt, Szerednyei Veronikát, választotta ki ösztöndíjjal, hogy mint egyetlen nő az Egyesült Államok által szervezett kurzus résztvevői között, a hídépítés új módszereit az e célra készült elektromos agy segítségével tanulmányozzák.

Szerednyei Veronikát ismertem kislány kora óta még nagymama házából. Oh, ez a nagymama! Glüickl von Hapeln típusu nagyszony, aki övegyességében üzletvitelt, gyermeknevelést, közéletet értő ember volt. Minden jóakórú akció segítőjára bízta tanácsaival, de kalácsaival is. Két kézzel adakozva.

A háborút követő első években egy nap így szökött hozzám:

— Nekünk meg kell tanulnunk oroszul, ha itt élünk. Láttad az új plakátokat? — Orosz. Annyit se értünk beüle, nekünk szól-e, vagy a katonáknak. Egy nap elvihetnek minket Szibériába s még csak azt sem tudjuk majd, miért? Ne is mondd, hogy azt ígérték, csak hat évig lesz itt a katonaság. Máris meghoszszabbították nyolcra. De tudsz arról, hogy valaha is kimentek abból az országból, ahová betették a csizmájukat? Szerezz valakit, aki tanítson minket. Titeket, meg minket.

Igy lettem tanítótárs Szerednyei Veronikának, aki akkor süldő lányka volt. Rövid ideig tartott a kurzusunk, amin mindössze hatan voltak: a nagymama, két lányka, Veronika és én a há-

nyommal. (Férfiaink nem értek rá.)

Csak Veronika tanult aztán a középiskolában oroszul, Veronika érettségizett egyetemre került, mérnök lett a budapesti Műegyetemen. Professzora, — aki most is minden alkalommal ír neki — maga mellett tartotta a munkáügyi minisztérium hídépítő osztályán. Veronika részt vett az új Erzsébet híd tervezésében is a többi között. És mikor Magyarország nyerte el a nemzetközi versenypályázaton az egyiptomi Heluán híd építését, — ott is része volt Szerednyei Veronikának a terv kidolgozásában.

Izráelbe 1959-ben jött édesanyjával — aki Pesten az Állami Statisztikai Hivatal munkatársa volt és két édes, ideálisan nevelt gyermekével. Professzora megértette, hogy Veronika hívó lélek, a Szentföldön akar élni és gyerekeit felnevelni és segítségére volt a kiutazásban.

Most itt ülök nagyon szerényen berendezett kis lakásában és halgatom amerikai élményeit. Azt tudtam előző találkozásunk beszélgetéséből, hogy a munkáügyi minisztérium hídépítő osztályának a mérnöke itt is, és már eddig is sok híd tervezésének munkatársa volt. Hogy csak néhányat említsék: a Hatikra híd, a Beér-Séva és Dimona közötti híd, ahol ő ellenőrizte a munkálatokat, meg a Rámát-Gánai „Elt” híd. Most a Belinson kórház előtti nagyforgalmú úton tervezik a felújítást.

De beszéljünk végre a tavalyi kurzusról az USA-ban. Az ösztöndíjat a hatnapos há-

ború előtt kapta Veronika és éppen indulnia kellett volna, amikor nekilendült a háború. Így csak a hat nap után repült New Yorkba és jelentkezett az UNO-nál. Megkapta a terveket, minden szükséges felszerelést a szállodájába. Enni is akart, de közel s távolban nem talált... addig hideg ételeken élt — elment az izraeli követségre, ott kért címet. Nemcsak ezt kapott, — hanem átiratát Washingtonba, hogy ilyen irányban is intézkedjenek a szervező irodában.

A dícsőséges hatnapos háború miatt Veronika leküszölte a tanfolyamot megelőző, az elektromos agy kezdéséhez szükséges I.B.M.-kurzust, de

behozta a késést. Négy hónapra át nyolc egyetemi városban hallgattak előadásokat, gyakorlati kiképzésben is részesültek. Bejárta Veronika az USA-t, a Michigan-beli Detroit-tól az indianai Lafayette-ig. Es, — ahová megérkezett, várta már az illető város rabbija és vitte magához az izraeli vendéget.

New-Yorkban újságírók, rádió-, televízió-szerkesztők... Egyetlen nő annyi kiválasztott között! Interjúk nagy újságokban...

Itthon a napokban számolt be osztatlan nagy sikerrel a Technionban professzorok, hidmérnökök, illusztris szakemberek előtt tanulmányi eredményéről, a legújabb hídépítő módszereiről.

Es Veronika „szag álef” hidmérnöknő, szerényen, szorgalmasan dolgozik. Szereti a

munkáját, örül a két szép gyerekének. Jelmondata a József Attiláé: „Bár munkádon más keres, dolgozni csak rendesen, szépen, mint csillag” — meg az égen, — úgy érdekes.”

Hidakat épít, — mint nagy anyja, aki dolgozó anyja lett nevelte őt, építette az eszmei hidat ember és ember között, szegény és gazdag között. — Kevesen vannak a Veronikák. Azért is írtam róla.

Az örökség és az örökösök

(Folytatás az 5-ik oldalról)

Evencnek. Ugyanezkor szoban és írásban kezdte hirdetni az országkormányzásban elmaradhatatlanná szükséges országgyűlési kezdeményezést, amire egyébként visszavonulással példát is statuált.

Ránkszakadtak a tavaly májusi válságos napok és ekkor ő volt az, aki a már régen nyilvánított fellegósnak újabb hitot adott,

mondván, hogy a miniszterelnök mentesíteni kell a hadügyminiszteri tárcsa felelőssége alól. Ő ajánlotta a hadügyi tárcsa élére Jigál Alont, a Pálmách legendás híri tábornokát. A többség azonban elene lépett fel és Golda Meír, nyilván nem szívesen, de alavetette magát a többség határozatának, amely Mose Dajánt emelte az ország hadügyeinek élére.

Golda Meír két nagy célja

A hatnapos háború nagy győzelmé után tart karokkal fogadta Simon Peresz ajánlatát a Rafinak a többi munkáspárti alakulatokkal való egyesülésére. Nem kurtatta, hogy Peresz mi indította erre a lépésre és éjjel-nappalokká téve, hozzálátott a nagy terv keresztülvitelére. A terv sikerült és most már újabb két nagy célt tűzött ki magának. Az egyik: a Munkapártban tömörült három korábbi frakciót formálisan is darabokra zúzni, megszüntetni különálló jellegüket és egységes erővé varázsolni őket. Ebben a vonatkozásban tudta, hogy előbb a szívhez közelálló Mápájjal kell megjelennie a számadást és ennek önállóságát kell megszilárdítania. Utána Jigál Alon és Jicchák Ben Aháron segítségével hozzálatott az Achdut Háavodá kereteinek a szétbontásához.

Harmadiknak hagyta a Rafit és azzal a ténnyel, hogy a mostani kormányt alakításával kapcsolatban József Almogi már nem a Rafi-jelöltjeként szerepelt, hanem az utasítást a haifai körzeti pártközponttól, vagyis a teljhatalmú Aba Chusitól kapta ebben az ügyben, itt is

tudatosan jutott el a kitűzött célhoz. Sőt: Mose Daján is már a maga és nem az egykori Rafi útját járja. A másik nagy cél: idejében elkészíteni az országgyűlés nagy aktusát. A hetedik Kneszet-választások 1969 novemberében lesznek. Tehát rezerválják a másfél évet a nagy viták, háboruskodások lebonyolítására. Ez alatt az idő alatt tisztázódják: miként és hogyan vigyék keresztül az országgyűlésre a leváltását, megfelelő időben jelöljék a kormányzó személyt, hogy ennek alkalma lehessen felkészülni a nagy szerepre.

A demokrácia nevében!

Golda Meír Jigál Alon-mellett állott ki, de hozzáfüzi, hogy pár hónappal a Kneszet-választások előtt, össze fog ülni a Munkapárt nagygyűlése és ekkor fog eldőlni, hogy ki követi Lévi Eskolt a trónon — Mose Daján, vagy Jigál Alon. De Golda Meír és baráti köre állítja és hirdeti, amint szabad a demokratikus elveknek megfelelően, Mose Dajánnak közvetlen biztositani, szabad és kívánatos a közvetlen választást a versenytárs, Jigál Alon jelettségének helyességéről is meggyőzni.

„ATA” RUHÁBAN — DIVATOS

A nyári szezonra fiatalos és üde-vonalú ruha-újdonságokat tervezett Önnek az „ATA”. Az idén nyáron elegáns — a könnyű és kényelmes „ATA” ruhájában. Jöjjön és válasszon a ragyogó színű, számtalan modellből.

A ruha, amely jól áll Önnek — az „ATA” ruha.

Egy

Bákványt f...
nak a huszad...
politikusi: a...
ványát. Nem...
és a kenyér...
Huzával is...
hat az óhaját...
tudnak mego...
nai, sem gaz...
líki eszköze...
szodaszerez...
Göbels té...
aki azt állít...
ból fakadó...
áirdette: ug...
ságot éjjel é...
cell a tömeg...
kor azt el is...
Ezt a na...
egészen addi...
kiépitett...
ben ki nem...
zével család...
vetett a saj...
Eles bizony...
húdegen meg...
tás annak, i...
da nem old...
huzagság...
nem gyöz...
mikor omik...
Ezt jól te...
ban elő zsis...
től szember...
korikerezt...
mas propa...
Kezdetben...
dok voltak...
venni, pam...
ganda-besz...
szembe az...
uszító prop...
Végül rá...
zöre: Nincs...
annak, hog...
daba kezd...
ségei szer...
rülmenyek...
ruen hagy...
janak, amit...
janak, amit...
Es attól...
dolog tört...
reszténység...
mány sem...
zadokon ke...
dó szellem...
lenben me...
lem szinpa...
ton, aki a...
resztény k...
ta szét a...
európai ha...
gét, ingat...
lyét és ter...
gek közt...
megszégye...
tolikus egy...
zető ellen...
soniót sem...
jelenben...
nem mot...
nem valio...
Termész...
nunk azt...
lyekkel te...
melyet az...
az őket...
folytatnak...
szegek f...
izraeli áll...
Nem az...
nagysága...
problémát...
ra terület...
hogy ha...
nének, mi...
tudnák be...
muk alatt...
ségeket...
állami ga...
megfogtat...
adással...
Sok vit...
az izraeli...
sem? Tul...
tünk ez a...
ért hol n...
propagan...
országban...
Kinában...
bármely...
számítva...
Eskolt...
kérdés:...
gyünk?...
pagandá...
kel ülv...
névelni...

DREYFUS KAPITÁNY

REGÉNY
IRTA:
NICHOLAS HALASZ

58.

Nyilvánvaló, hogy egy olyan tanúval, mint Mercier, rendkívül nehéz boldogulni, de az adott esetben ez egyenesen lehetetlen. Labori választ kért arra: miért semmisítette meg Mercier azt a kommentárt, amelyet du Patynak adott át abból a célból, hogy juttassa el az első hadbírósg tagjaihoz, Mercier azzal vágtott vissza, hogy a kommentár kizárólag személyes használatára szolgál, s így jogában állt megsemmisíteni. Dehát ha kizárólag saját használatára szánta, miért küldte meg a hadbírósnak? — kérdezte tovább Labori. Mercier erre kijelentette, hogy a bírakat tájékoztatni kellett az okmányok eredetéről. Ha így áll a dolog, miért semmisítette meg az iratot — tért vissza makacsul erre a kérdésre Labori —, s kiváltképp miért várt vele 1897-ig, pontosan addig, amíg új tényezők merültek fel az ügyre vonatkozóan? De hiszen nem is várt addig — közölte Mercier —, már jóval korábban elrendelte az irat megsemmisítését.

Ez végre olyan mozzanat volt, amelyben Mercier az igazat mondta. Csak hogy a parancsát nem hajtották végre, Henry és cinkosai úgy vélték: Mercier ezzel el akarja tüntetni a nyomokat, amelyek a Dreyfus-ügyben játszott törvényszéki szerepére utaltak volna. De még ha így is áll a dolog, a megsemmisítés időpontja nem tisztázta, hogy egyáltalán miért tették meg ezt a lépést. Mercier-t pedig sohasem szorították annyira sarokba, hogy ne tudta volna kivágni magát — kivéve, ha kiderül, miért semmisítette meg az iratot. Egyetlen vezérkari tiszt akadt, aki becsületesen és nyíltan vallott: Albert Cordier alezredes. Akkor ébredt gyanú benne — mondotta a bíróság előtt —, amikor megtudta, hogy a hadbírósi tárgyaláson a Deuxième Bureau azt állította: a bordereau áprilisban vagy májusban került francia kézre. Ő viszont pontosan tudta, hogy csak szeptemberben érkezett be. Cordier kijelentette: — Hitttem Dreyfus kapitány bűnösségében. Most viszont ártatlanságában hiszek. Tiszta szívből hiszek benne.

A perben a bíróság harminchárom ízben ült össze és százhatvanöt tanút hallgatott ki. Mercier és adjutánsa, Roget tábornok oly tökéletesen kezében tartotta a pert, hogy amikor egy ízben azt kívánták, Picquart térjen vissza a tanúk emelvére, még csak fel sem kérték a bíróság elnökét, rendelje ezt el, hanem Roget elkialtotta magát: — Monsieur Picquart, az emelvényre! — S Picquart a katonák beidézett engedelmességével teljesítette is a parancsot.

Általános meglepetésre megidézték tanúnak egy Cernuski nevű osztrákot. Azt beszélték róla, hogy a szerb királyi család leszármazottja. Kijelentette, hogy 1894 szeptemberében egy német tiszt íróasztalán francia katonai dokumentumokat látott. Amikor érdeklődött a

tisztől, honnan származnak ezek az okmányok, azt a választ kapta, hogy „egy zsidó dísznő” juttatta el hozzá azokat. Galliffet tábornok haladéktalanul tájékoztatta a bíróságot, mégpedig hivatalos forrásból, hogy Cernuski hírhedt kétes egzisztencia, aki nemzetközi kártyások és kémek társaságában forog.

Labori nem élt a perbeszéd jogával, noha a Dreyfus-család arra kérte, tartson egy összefoglaló beszédet. Demange általános meglepetést kelte a bíróság humánus érzelmeire apellált. Egy perre sem titkolta a bírák előtt, hogy kedvükben kíván járni. Barrés egy előkező énterem pinécéréhez hasonlította viselkedését. Az ügyész perbeszédében figyelemre méltó gondolatot vetett fel a bíróságnak. A bizonyítéknak, jelentette ki, nem kell szükségszerűen valamiféle különleges jogi formát öltenie. Az adott esetben a bizonyíték nem egyik vagy másik pontra vonatkozik, hanem együttesen, az egészre vonatkozik. A törvény csupán arra szólítja fel őket, nyilvánítsák ki véleményüket. Arra azonban nem kötelezi, hogy számonjárnak be, miként jutottak erre a meggyőződésre.

A tárgyalás befejeztével a bíróság elnöke Dreyfushoz fordult, s megkérdezte, kíván-e élni az utolsó szó jogával. Dreyfus halálszápadtan emelkedett szólásra. A maga meggyőződésén elszévesztve — módján ezeket mondotta: — Csupán azt kívánom leszögezni az ország és a hadsereg előtt, hogy ártatlan vagyok. Őt év szörnyű mártíróságát viseltem el, hogy megmentsem nevem és gyermekeim nevének becsületét. Bizonyos vagyok abban, hogy az Önök becsületessége és igazságérzete révén a mai napon elégtételt kapok.

— Ez minden, amit mondani kíván? — kérdezte az elnök.

— Igen, ez minden — válaszolta Dreyfus és visszalépett.

A bíróság két óra hosszat tanácskozott, majd az elnök felolvasta az ítéletet. A hadbírósg 5:2 arányban elmarasztalta Dreyfus kapitányt a hazafeladás bűnében.

29

A bíróság ítélete meghozatalakor — mondotta az indokolás — figyelembe vette az „enyhítő körülményeket”. Dreyfust ezért csupán tízévi börtönrre ítélték, s nem kellett elszévesztve hivatalos lefokozást.

Demange hangosan zokogott; az idős ügyvéd nem érzett annyira erőt, hogy közölje Dreyfusnak az eredményt. A kapitány a szomszédos szobában várta az ítéletet, s Laborinak egyedül kellett vállalkoznia a hírvételezésre. Dreyfus nyomban azt kérte, vessék hozzá gyermekeit. Lucie mindegyik titokban tartotta előttük a juk sorsát. A gyermekek csupán annyit tudtak, hogy a

papa hosszú külföldi úton van és megbetegedett. Dreyfus nem akarta látni gyermekeit, amíg szabadon nem találkozhattak. Tíz év azonban túlságosan hosszú idő — kiszabadulásakor már nem lesznek gyermekek. Ha még akkor kívánja látni őket, amikor öhozzá tartoznak, úgy ennek most, a börtönben kell megtörténnie. — Körem, vigasztalja meg feleségemet — kérlette Laborit. Az ügyvéd attól tartott, Dreyfus nem éli túl ezt az újabb csapást.

„Mintha a folyók visszafordultak volna medrükben” — írta Zola az ítéletről. Clemenceau pedig így nyilatkozott:

„Enyhítő körülmények — nevéstés! Enyhítő körülményekről ez esetben nem a vádlottal, hanem a bírósággal kapcsolatban kell beszélni, akik önmaguknak szavatoltak meg enyhítő körülményeket. Az ítélet nem egyéb, mint bevallása annak, hogy kompromisszumot hoztak létre a katonai fegyelm és lelkiismeretük között... Az igazság hangja, amelyet a tárgyalásteremben elfojtottak, hamarosan betölti az egész világot... Holnap a megdöbben népek majd azt kérdik, vajon mi maradt meg azokból a történelmi tradíciókból, amelyek valaha az egész világ szemében a jog és az igazság hajnokinak tüntettek fel bennünket. Es világszerte felharsog a kiáltás: Hol van Franciaország? Mi történt a franciákkal? S csupán az igazság hűség harcosainak lesz joguk arra, hogy feleljenek: Jelen!”

Az ítélet hallatán a felháborodás vihara söpört végig a világon. Oroszországtól Amerikáig mindenütt megrendüléssel fogadták ezt a fordulót. Az emberek érthetetlenül tartották az ítéletet. Világszerte erős rendőrkordonoknak kellett megvédeniük a francia nagykövetségeket és konzulátusokat a tüntetőkkel szemben. Minneapolisban nyílt utcán égették el a francia zászlót. Mozaikból indult a következő évre tervezett Párizsi Világkiállítás bojkottálására. A Chicagóban, Washingtonban és számos európai fővárosban megtartott tümegyűléseken a szónokok azt követelték, hogy bojkottáljanak mindent, ami francia. „Franciaország elkövette az évszázad bűnét” — írta a Harper's New Monthly, s a többi amerikai lap is hasonló hangnemen kommentálta az ítéletet. „Nem Dreyfust, Franciaországot ítélték el”.

Victoria királynő, aki Anglia legmagasabb rangú bíróját, a Lord Chief Justice-t küldte megfigyelőként Rennes-be, megdöbben az ítéleten és nyilvánosan kijelentette, reméli, lehetővé teszi a szegény mártírnak, hogy igazságosabb bírálathoz fellebbezzék.

Franciaországban viszont az emberek többsége nagyjából megelégedetten fogadta az ítéletet, s abban reménykedett, hogy a Dreyfus-ügy nem veszélyezteti a Világkiállítás várt örömeit és hasznát. A nacionalista és katolikus sajtó magánkívül volt örömben. „1870 óta ez az első diadalunk a külföld fölött” ujjongta a Le Gaulois.

Clemenceau azonban ismét mozgósító cikket írt: „Franciaország ma olyan állam, amelyben nincsen biztonságban sem az állampolgárok szabadsága, sem élete, sem pedig becsülete. Egy horda, egy pretoriánus banda, egy sereg pap esküdtöt össze ellenünk: sárba tapossák az igazságot, a jogot és a törvényt és barbár módon megsemmisítik mindazt, amit negyven évszázad emberi erőfeszítése elért. Vászári trükkökkel, pápi szónoklatokkal elámitott tömegek elűrték ezt a bűntényt, sőt gyávauskokkal és közömbösséggel egyenesen bántorították a bűnöket. Tábornokok, akiknek nevéhez csak kapitulációk fűződnek, kivallatások eszméjétől sarkallt jezsuiták földig rombolták mindazt, ami Franciaországot jelentette, s csak az ostobaság és a bűn birodalma maradt meg a helyén. Hazátlan bitangoknak gyálaznak bennünket. Maguk sem tudják, mennyire igazat beszélnek, hiszen elrabolták hazánkat. Nos, szálljunk végre nyíltan szembe velük, hadd lássuk, vissza merjük-e hódítani hazánkat fölük.

Az az ország, amely becsületét egy bűnös felmentésére és egy ártatlan megmarcolására alapozza, nevezheti magát köztársaságnak vagy demokráciának, rendelkezhet nemzetgyűléssel, városi tanácsokkal, miniszterekkel, bírakkal, kórházakkal és színházakkal, a civilizáció valamennyi háza és ismertetőjegyével; építhet vasutakat, elhódíthat területet védtelen négerektől, felhasználhatja a villamosenergiát, a távbeszélőt, verheti a Világkiállítás nagydobját, hogy megtegyenek szállódai... mindez azonban porrá-hamuvá válik az eljövendő vihároknak. Egyetlen társadalom sem maradhat fenn a szélárd gondolatú alap, az igazság és a jog erkölcsi cementje nélkül.”

Waldeck miniszterelnök nem titkolta, hogy nem túri el a rennes-i per esetleges elmarasztaló ítéletét. Galliffet tábornok részéről azonban erős ellenállásra talált. A Legfelsőbb Bíróságnak jogában áll megsemmisíteni az ítéletet és visszautalni az ügyet egy hadbírósg-hoz. — De ne felejtse — intette a hadügyminiszter —, hogy a nép túlnyomó többsége antiszemita. Következőképpen a helyzet így áll: az egyik oldalon az egész hadsereg és a francia nép többsége, valamint az összes népszónokok; a másikon a kormány, Dreyfus hívei és az idegen hatalmak.

(Folytatás következik)

„Szlovákiában ismét felütötte fejét az antiszemizmus”

(Folytatás az előző oldalról)

zalmatlanságnak. A bizalmatlanságot szavazók élén az intellektuális körök álltak, akiknek kezét nem jár jutalom.

A csehszlovák írókat és költőket követték az egyetemisták, majd később a munkások.

Vajon a tömeg haragja nem fordul-e a Szovjetunió ellen? Mnyacsko mosolyog. A Krenl diktálta szovjet kizsákmányolásnál is nagyobb volt a cseh vezetők tehetetlensége, akik azon mesterkedtek, hogy megtartsák a pozíciójukat és ezért körüludvarolták az orosz nagybácsi.

Mnyacsko teliszójjal kaeg, amikor észbe jut egy plakát, amelyet annakidején a poszonyi színház falára kiakasztottak: „A szovjet tüntetők a mi mintaképeink!” Mnyacskoban felébredt az újszíró és kutatni kezdte a plakát szövegének okát. Azt gondolta, hogy Poszonyban tüntelőnapot tartanak, avagy szovjet tüntető-küldöttség érkezett a városba, esetleg tüntelő szolidaritási napot tart a szovjet tömb.

AZ ÚJ ORSZÁGVEZETŐK FELADATA

Amikor minden ilyenirányú kutatása meghiúsult, a helyi tüntelőparancsokhoz fordult magyarázatért. „On bizonyára ugrott bennünket?”

kérdezte gyanakodva az illető. Végül is kiderült, hogy a pártközpontban valaki elhatározta, hogy aktivitást fog kimutatni anélkül, hogy kikénné magát az ideológiai elhajlás bármilyen veszélyének. Mi lehet biztosabb annál, ha valaki szolidaritást vállal valamilyen szovjet közintézménnyel?

Egy másik példa kevésbé nevéstés, viszont sokkal súlyosabb: Csehszlovák gazdasági küldöttség utazott Moszkvába, hogy kilenc hajó építéséről tárgyaljon. Ezeket a hajókat a csehszlovák gyárakban készülték építeni. Mikor a tárgyalást vezető szovjet tengernagy meglátta a cseh ajánlatot, megdöbben, mert sokkal alacsonyabb volt az önköltségi árnál. „Önök biztosak abban, hogy nincs tévedés?” — kérdezte a cseh kereskedelmi küldöttség vezetőjét, aki buzzgón bólogatott. „A Szovjetunióknak nem volt semmi oka, hogy a kért összegnél többet fizessen — magyarázta Mnyacsko — viszont a cseh gazdasági küldöttség vezetője biztos volt abban, hogy ezáltal előléptéssel járó megbecsülést szerzett. „Mnyacsko sajnálkozva hozzátesszi: „Ez igaz volt...”

Nehéz problémák megoldása és kemény feladatok megoldása vár az új csehszlovák vezetőkre. A nemzetgazdaság talpraállítása hosszú, nehéz és fájdalmas művelet lesz, amely a legérzékenyebb pontján, a szobán órákig meg

a széles tömegeket. Az ilyen hálátlan lépések végrehajtásához nagy bátorságra és előrelátásra van szükség. Mnyacsko reméli, hogy az új vezetői mind a két adottsággal a kellő mértékben rendelkeznek:

„Hazámnak igen sürgős prózai problémával kell megbírkóznia. Száz ezer olyan tisztviselő és pártmunkás van, akik ingyen kenyéret esznek. Kötélességünk ezt a száz ezer embert produktív tényezővé változtatni”. Száz ezer új munkás újabb problémásortozatot okoz. „Mindenekelőtt azonban a munkakerkölcsöt kell fokozni és mindenkinél a munkateljesítménye szerinti bér jár. Munkáról és nem foglalkoztatásról, vagy munkahelyről van szó — hangsúlyozza Mnyacsko — ami az adott körülmények között nagyszabású munkanélküliséggel jár együtt. Ez szükségesszerű átmeneti állapot és én csak azért imádkozom, hogy legyen elég erőnk kiállni ezt a nehéz próbát”.

AKI MEGTETTE A KÖTELESSÉGET, ANNAK MENNI KELL

Már most nyilvánvaló, hogy az átmeneti állapotban nem minden rózsás. Új veszélyek merültek fel. Ezek egyike, bármennyire is meglepő a dolog: Szlovákiában ismét felütötte fejét az antiszemizmus. Kiderült, hogy Szlovákiában, amely az intellektuálisok forradalmának

— Egy kis szöveget sem kívánsz?

Ketten beszélnek

De Gaulle: Megmentjük Franciaországot!
Pompidou: Megmentjük a francia frankot!
De Gaulle: Mindent megmentünk!
Pompidou: De először a Köztársaságot mentjük meg.
De Gaulle: Sorrendben először Franciaországot, azután a Köztársaságot, azután a francia frankot, a diákokat, a munkásokat, Európát és az egész világot. Helyes a program?
Pompidou: Nem lesz egy kicsit hosszú ez a programtervezet?
De Gaulle: Hosszú én vagyok.
Pompidou: Van már valami fogalma tábornok úrnak arról, hogy hogyan kezdjük hozzá?
De Gaulle: A dolog egyszerű: az összes kémeinket utasítjuk, figyelje meg, ki mit akar és mi pont az ellenkezőjét kell csinálnunk.
Pompidou: Bocsnát, mon Général, de mi ebben a jó?
De Gaulle: De Gaulle nem jó, hanem eredeti!

Kádár: Szabadság, elvtárs!
Dubcek: Pont ebben az ügyben vagyunk most magunknál.
Kádár: Mi aztán megértjük önöket, emiatt ne legyenek gondjai.
Dubcek: Brávó! És remélem, képviseli érdekeinket nagy barátunknál, a Szovjetuniónál? Megigéri?
Kádár: Ezt megígérhetem.
Dubcek: Látja, ez rendes magától.
Kádár: Nekem mondja? En még mindig mindenkinek mindent megígértem.

Amerikai: Szóval hagyjuk abba a bombázást?
Vietnami: Nem szóval, lőttel. Mindent hagyjanak abba és akkor majd mi gondolkozunk, hogy ezt a gesztust hogyan értékeljük.
Amerikai: Mit lehet ezen tovább gondolkozni? Tudja mit, mind a ketten hagyjuk abba a háborút! Well. Látja ez jó íjlet, éppen most jutott eszembe. Ha már abbahagytuk, könnyebb beszélni a békéről.
Vietnami: Fájdalommal tapasztalom, uram, hogy az ön megbízatása igen korlátozott. Ne siessük el a dolgot. Önök teljesen hagyjanak fel a háborúval és akkor majd elbíráljuk, hogy ez valóban békés lépés-e vagy csak imperialista esziszóvés.
Amerikai: Uram, meddig akar ilyen meddő módon tárgyalni velem, hiszen így egy tapodtat sem jutunk előbbre.
Vietnami: A türelmem az ázsiai emberek legfőbb erénye.
Amerikai: Örület, tiszta örület! És az embercsetek, a költések?
Vietnami: Emberünk van elég és küldöttsegünk-k két évre írték ki a szállásait. Ráadásul Párizst önök talán nem bombázzák és ha hozzá számítjuk az itt közben lezajlott eseményeket, tulajdonképpen egészen otthon érezzük magunkat.

Brezsnyev sétál egy amerikai diplomatával Moszkvában. Az egyik parkban így fordul az amerikai Brezsnyevhez:
— Mr. Brezsnyev, itt fog állni majd az ön szobra.
— Dehogyan, dehogyan — szerénykedik Brezsnyev.
— De igen — erősködik a diplomata. — Biztos vagyok benne, hogy itt fog állni az ön szobra és ezek és ezek fogják majd megbámulni Brezsnyevnek jölesik a dolog, de azért illendőségből tovább szerénykedik:
— Tuloz.
— Nem, nem túlzok. Ezek és ezek fogják azt a szobrot bámulni és azt kérdeik majd egymástól: Hát ez meg kicsoda?

Rosszkedvűen jön haza a férj.
— Képzeld, milyen pechem volt. Ülök a kávéházban nyugodtan, azután jön a Blau, valamit intézgel, odahajol hozzám, de hogy jobban halljam, átülök egy másik székre. A széken egy kalap.
— Na és?
— Ráültem és kaptam egy úrtól egy hatalmas pofont.
— Megérdemelted.
— No de aztán derült ki, hogy az én kalapom volt.

Grün így dicsekszik a barátainak:
— Nekem csodálatos aszszony a feleségem. Szerény, hallgatag, szorgalmas. A lakás csak úgy ragyog a tisztaságtól, az étel kitünő, soha nem panaszkodik, kevés háztartáspénzzel beéri, soha nem tesz semmiért szemrehányást...
— Ez tényleg szerencse.
— De mennyire. Azért imádkozom, hogy a második feleségem is ilyen legyen.

REPULÓGÉP: Olyan közlekedési eszköz, amely kitudó leplezi, hogy hat rá a nehézkedési törvény.
AUTÓ: Korunk kollektív bálvány. Sok véraldozatot követel.
MOTORKERÉKPÁR: Ahhoz képest, hogy milyen kényelmetlen és veszélyes, sokkal csendesebb lehetne.
KERÉKPÁR: Olyan jármű amely büszkén halad el a benzinkút előtt.

Egérpapa két csemetéjével sétára indult. Hirtelen gyanus nesz támadt. A macska közeledett. Egérpapa nem vesztette el lélekjelenlétét és elkezdett ugatni. A macska megijedt és elfutott. Kibűllesztett mellette mondta a macskapapa:
— Látjátok, gyerekek, mennyire fontos, hogy az ember legalább egy idegen nyelvet tudjon.
SZORAKOZOTT PROFESSZOR
— Bocsnát, uram, meg tudná nekem mondani, hogy ki az a rettenetesen csúf nő, ott a zongora mellett?
— De professor úr, hiszen az az ön felesége.
— Mindjárt tudtam, hogy valahonnan ismerem.
SZERELEM
Az első táncstén egymásba szeretnek a fiatalok.
— Mondja a lány:
— Drágám, amíg élek, szeretni foglak. Soha nem engedlek el messzire tőlem, mindenhol veled megyek.
— Ez nehéz lesz. Ugyanaz pilóta vagyok.

— Bocsnát uram, csak azt szeretném jelteni, hogy a Rolls-Royce-t elvittem a garázsba.

Ki volt az a spanyol király, akinek uralkodása alatt elcsilllyesztették az ezüst flottát? — Kérde a tanár az első sorban lévő szöke fiút.
A fiú legyint:
— Egy szerencsétlen flótás volt.

A férj jön haza a hivatalból és felháborodással meséli feleségének:
— Képzeld, drágám, ma köszönök a Rothnak és úgy megy el mellettem, mintha észre sem venne. Azt képzeli talán magáról, hogy nem vagyok vele egy színvonalon?
A feleség nyugtatja:
— Már hogyné lenné te vele egy színvonalon? Csak nem ígátod ezen magadat? Vagy te olyan művelt, olyan okos mint Roth. Az a becépelt marha, az az állat...

A boxvilágban úgy vonul vissza, hogy soha egyetlen vereséget sem szenved. Kérde tőle az újságíró:
— Soha, soha nem győzték le?
— De igen — feleli szerényen a boxoló.
— Ki volt az?
— Az adóhivatal.

A híres író levelet kap a hervadó színésznőtől:
„Szeretném megismereni, hétfőn 5-7 között a lakásomon vagyok.”
A híres író így válaszol:
„Sajnos, nem találkoztunk, mert ebben az időpontban én is a lakásomon vagyok.”

Színésztársalgóban mondja az egyik színésznő a másiknak:
— Igazán tapintatlan volt a rólad írt kritika.
— Miért? Nagyon szépen írt rólam.
— Igen, de azt írta, hogy ez a szereped is öregbítetté hírnevedet.

A 17 éves gimnazistának szemüveget rendel el az orvos. Az anyja vigasztalja, hogy nem olyan nagy csapás az a szemüveg és meglátja, hogy jól fog állni neki.
A fiú így morfondírozik:
— A szemüveg vissza fogja tartani a lányokat, hogy megcsókoljanak, de a fiúkat is vissza tartja majd attól, hogy megverjenek.

Harold Rome azzal számol, hogy két éven át kell majd dolgoznia az „Eljutja a színművészeti iskolát”. Ez a munkatársai és a különleges körülmények okozták. A haróttal ugyanis a japán Kazuo Kikuta írta anyanyelvén, amit először angolra kell lefordítani, hogy Rome a zene komponálhassa hozzá. A megalkodás szerint a műszi először Tokióban kell bemutatni, úgyhogy a darabot az országból vissza kell fordítani Japánra.
Harold Rome úgy véli, hogy a darab bemutatási ideje három és fél óra át fog tartani. (Schweizer Illustrierte)

Ha Sacha Guitry éne, „De siré” című darabjának premierjéről újabb komédiát írhatna. A Párizsban bemutatott darab ösmematóján az özevegy körül ketten vették részt, akiket úgy kellett elhelyezni, hogy ne láthatóak egymást és ne is találkozhassanak egymással.
Más nehézségek is voltak. Marie Daems, a darab főszereplője rájött arra, hogy a plakátokon partnerének Robert Lamoureux-nek a nevét vastagabb betűkkel szedték mint az övét. Ezért sürögőuj plakátokat nyomattak az azokkal egy éjszakai kereszttől átragasztották az eredeti plakátokat.
Végül akadt még egy szereplő, aki felmutatta a színpadot, mely szerint az ő nevét ugyanolyan nagyságú betűkkel kell kiemelni, mint a másik két főszereplőt.
A premier azért idejében lezajlott. (Paris Match)

A washingtoni Postálási Minisztérium utasított addig, hogy a postautókat jó a kábelvezetést táblát helyezzenek a dohányzás ellen. A táblán kon ez a felírás lesz:
„Százézer orvos abbahagyta a dohányzást. Valószínűleg ezek az orvosok tudnák valamiről, amiről ön nem tud. Kövesse példájukat.” (The Washington Post)

Az irodában tea-pártyán egy hivatalnok hirtelen felugrott a székéből, arról szól, hogy egy felvált a feleségétől, mert az asszony állandóan a zsebében turkált. Mindjárt elővette az ollót és nekilátott, hogy kivágja a közleményt.
— Mire kell ez magának? — kérdezte a hivatalnoktársas.
— A zsebében fogom elhelyezni... (Reader's Digest)

Mindenki szereti a szerelmeseket — csak akkor nem, ha a telefonfülké előtt áll.
A művésznők olyan szívesen volt, hogy háromszor elismételték vele a dal, míg végre hibátlanul elcsókelta.
Veszélyes, ha a tudomány fantáziája van, mert abból előbb-utóbb tudományosság-tasztikus regény lesz.
A tudomány tenyleg óriási léptekkel halad előre, az elmúlt tizen senki se panaszkodott arra, hogy megölt. Mindenkinek vírus-tekciója volt.

Apró bölcsességek
Mindenki szereti a szerelmeseket — csak akkor nem, ha a telefonfülké előtt áll.
A művésznők olyan szívesen volt, hogy háromszor elismételték vele a dal, míg végre hibátlanul elcsókelta.
Veszélyes, ha a tudomány fantáziája van, mert abból előbb-utóbb tudományosság-tasztikus regény lesz.
A tudomány tenyleg óriási léptekkel halad előre, az elmúlt tizen senki se panaszkodott arra, hogy megölt. Mindenkinek vírus-tekciója volt.

ASCOT

Vertical text on the right edge of the page, including 'Tel-Aviv, 196...', 'Nassze', 'Elt', 'a me', 'Beszédében meghosszab', 'Moskva, (R', 'ehők, aki két r', 'kolását, hogy t', 'zetővel, péntek', 'tartott, amelybe', 'digi magatartá', 'Megfigyelők ka', 'ismételte meg', 'kijelentését, am', 'kinti Izrael álla', 'fejzte eltökélt', 'területeket'. 'Nasszer arabu', 'mondattait tolná', 'át oroszra. Ebből', 'ből, amelynek h', 'egyesek kétfelé', 'rül ki, hogy Eg', 'arab népek vég', 'get vetni az izr', 'következménye', 'legyen ennek az', 'Nasszer besz', 'érintette a szov', 'mások két főszereplőt.', 'A premier azért idejében lezajlott. (Paris Match)